

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ జూలై 20 వ తేది బుధవారము

No. 69

సంపుటము. ౪.

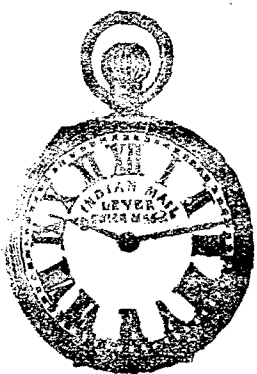
శిం గ శ నా మ సం వత్స రా మా శ మా స త్ర థ మ ౧.

సంచిక ౬౯

ఇండియన్ మెయిల్ లివరు వాచ్.

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గొలుసుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

ఇది మాకోర్ కే సిద్ధపబడినది. కావున నెవరికైనా నుండదు. వెల స్వల్పమైనను ఫల శాధికమని యనభీకమున తెలియును. దృఢమైన సామానులచేతే జేయబడి ఉన్నప్పుడు ఆయన గాను మాము కలిగియుండును. చాల కాలము నిలువక తృప్తికరముగ పనిచేయును. గడియారములెట్లై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టిలోపల గ్యారంటీ పూర్తి ముద్రపడి యుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుహారు తగిన వెల రు 2-8-0

చిరునామా:— సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 167 మదరాసు.

'A Letter to the People of India'

BY

Mr. Lionel Curtis.

A very interesting book which must be read by all people interested in Indian Politics. Mr. Curtis is for self-government for India and how he arrives at this startling conclusion is beautifully set forth in this book. A scheme for an Imperial Parliament of the Empire in which India will also be an equal partner is also sketched.

Price including V. P. charges As. 0-12-0 For copies apply to

Manager,

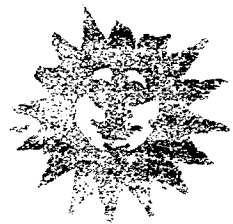
"ANDHRA PATRIKA"

POST BOX NO. 212

MADRAS. E.

కుంకుమపువ్వు

పుస్తకము

పుస్తకము

పువ్వులును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మాపద్ధతిరకును. కొనువారు సూర్యమారునా గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ ఆంధ్ర కంపెనీ.

(58)

21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

The Esculapius Remedies Co.

గానకాక్షై:— శ్వేత, రక్త ప్రావ్యములను పోగొట్టును.

షిస్టిలైన్:— సవ్యాయి బాధ్యమును క్షయము చేయును.

ఆమ్టబీన్:— శ్రీగర్భ, మాత్రసంబంధ వ్యాధులను

జేరు తెంచును. నెమాను బొంబములు బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0.

గాంధర్వైన్:— పెదటికి సంబంధమైన వ్యాధులను

పోగొట్టును. బుడ్డి 1-కి రు 0-10-0.

వినస్ హేరాయిల్:— కలవెంకక సంబంధవ్యా

ధులను పోగొట్టి వెండ్రుకలను కృత్రిమము వాసన తెలయు

బుడ్డి 1-కి రు 0-8-0.

డెంటైన్:— గంభీరవ్యాధులను పోగొట్టి పుంజుత్వము

నిచ్చు దంత చూపుము. బుడ్డి 1-కి రు 0-8-0.

హేరైన్:— మేలైన వెండ్రుకల కన్ను బుడ్డి 1-కి

రు 0-12-0. అన్నిటికి వి. పి చార్జీ వేరు

యం. జి. పంట్ గారి కాఫీవర్క్సు.

లక్ష్మీహార్, విష్ణుహార్,

నెం 1 కాఫీ నెం 2 కాఫీ

యం. జి. పంట్ 813, మింటు స్ట్రీటు, మదరాసు.

SHAKESPEARE'S.

As You Like It For Telugu Stage.

చారుమతీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడగు, కాళిదాసు సమానుడు నగు షేక్ స్పియరు సహకరించే రచయింపబడిన "ఏస్ యు లైక్ యిట్" అను నాటక రాజమున కిది ఆంధ్రీకరణము. ఇందలి ఆశ్చర్యకరమగు కథ, ఇంపులు శులుకు వర్ణనలు, మృదుమధుర సంభాషణలు, భావగర్భితములగు శృంగారచేష్టలు, కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించు హాస్యము నెల్లగ నానందమున ముంచిజేయును.

వెల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వాధ్యాయము, అభిల భారతీయుల యభివృద్ధికి పాటుపడి, అనేకములగు భాషములను మనకు గడించి యిచ్చిన తేజోవంతుని జీవిత కసాపుత మిందు తాండవ మాడుచున్నది.

రు 0-4-0.

భారతీవేక్ హృదస్. నీలూరు.

రామదాసు నాటకము.

(తెనుగుభాషయందు)

అల్లూరియందు

హైదరాబాదు హైకోర్టువకీలు,

ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులవలన

రచియింపఁబడినది.

వెల - ప్రతి 1-కి ఒక రూపాయ.

(అంచెకూలికాక)

ప్రతులు దొరుకు స్థలములు.

(1) ధర్మవరము గోపాలాచార్యులు వకీలు-అల్లూరి.

(2) నెం 64 తులసింగ పెరుమాళ్ళ కోయిలపేటి,

793

తిరువల్లి క్లెయి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బితోసహా నీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల తొర

దోలును. వాయువు

పోల్చి పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశముందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబయి, అండ్ మదరాసు.

తేలుమందు వెల నీసా ౧-కి 0-8-0

కుట్టినవోట కొంచెము మందుతోపాట వాడ వలయును.

వాడ నరముల వెంట పెద్దనాము

దగ్గరనుండి గుట్టచొచ్చింపును

కుట్టినవోటను మరల పొందునట్లు

చేసిన భాగ తగ్గును. ఈ వాచాని

న నేతులు పరిశీలించి. ఇది మిగుల

పూటుగలిగి నీటివలె నుండును.

అమృతాంజనము డిపో. } 109, క్రేటర్స్, బొంబాయి,

} 7, కంబానెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నోటీసు.

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానములలో 1917 సం॥ యేప్రిలు 11 నెలలో రాబడిన బంగారు వైరా వస్తువులు యీ దిగువ కనువర్తన వారిని 1917 సం॥ జూలై 22 తేది 11 గంటల మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానా వద్ద యేలా వేయబడును. మేలమునో సవాలు చేయ కోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో నుంచుగా, రూ 100 లు నూరు రూపాయలు ధరానతు కట్టి యేల మునో సవాలు చేయవలసివది. యాలం పూర్తి అయిన తేది లగాయతు 30 ఏకముల లోపల యాలం మొత్తం చెల్లించి లాభాను పుచ్చుకో వలెను.

1. బంగారువస్తా వకటికి బిలములు 30 వంతున కులలు 688
2. బంగారునాణ్యములు లాటుగా రికములు 11
3. వెండి దళాకు 1000 కులలు వంతున కులలు 3894
4. వెండినాణ్యములు లాటుగా రికములు 5
5. హాత్యూపాయలు 3459
6. తేగడ రూపాయలు దళాకు రూ 1000 లు వంతున 3658
7. తేగడ వైసాలు వకలాటుగా రు. 366
8. లాంబము వకలాటుగా కేర్లు 446
9. రాగివైరా రాపాత్రలు వకలాటుగా 446
10. వస్త్రములు వస్త్రాలు
11. కర్పూరం వస్త్రా చిల్లర జరిగినామానులు

శ్రీ మహాత్మ ప్రయాగ దాసుజీ
(804) విచారణకర్తలవారు

నోటీసు.

(787)

శ్రీపంగిడిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ గేజి రియలు, వేగరుల కుకయోగించు చక్రములు, ఇరుములు, ఇత్తడి బేరింగులసహా 2 వే గనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒక్కట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుక, బీడుసామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కానలసినవారు వచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగువ చింతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగిడిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా } Hd Clerk

వాఫనరు రామమూర్తి నాయుడు
గారి ప్రోగ్రాము.

748

	దినములు.
వెనుకొండ	19-5-17 to 20-6-17 2
ఆచంట	21-5-17 ,, 22-6-17 2
నరసాపురం	24-5-17 & 25-6-17 2
రాజోలు	26-6-17 to 28-7-17 8
ఆచూపురం	29-7-17 to 1-7-17 2

(ఈ గ్రామములకు వర్తి యిచ్చుచేత, ఆయాతాళిఖులకు రాకపోక నిర్దుష్ట సాక్షులచేత మా యేజెంటు తెలియజేయు నోటీసు ప్రకారము జరుపబడును వాటిని చూచి తెలుసుకోవలయును.)

ఓరియంటల్ సోఫులు

హిందూదేశ కళాకర్తలకి కాల ఆనకూలమైనవి. మంచి వేసిన సోఫులు, నట్టి వేళ్ల నూ నె సోఫులు, మల్లెపూల సోఫులు, ఒకూలు సోఫులు, కూసుబెల్, బియామిడి, లవండరు సోఫులు. వివరములకు ఈ క్రింది అడ్రెసుకు వ్రాయుము.

ఓరియంటల్ సోఫు ఫ్యాక్టరీ,

730 గోయంగల్, కలకత్తా.

మయారభంజి కలవరము.

(0)

రివరెండు సాదరు ఓన్లైబరు గారు కాలెలికు హెరల్డ్ పత్రిక కిట్లు వ్రాసిరి.

అనాదులకు సంతాలు మున్నగువారిని బలవంతమున పరాసుదేశమునకు గొనిపోయి పనిచేయించెద రన వదంతి నాటున ప్రబలియున్నదని మే నెలాంభమునందే పర్యతప్రాంతములకే వచ్చిన యొక మతప్రచారకుడు చెప్పెను. విశ్వాధ మేమియును లేదు. ఇష్టములేనివారిని పంపరు. ఇష్టమున్న వారిని మాత్రమే పంపెదరని నే నంటిని.

మయారభంజి సంస్థానమునకు ముఖ్యపట్టణముగు బరి పడాకు నేను 15 వ తేదీ మంగళవారమునాడు బయలుదేరి వెళ్లితిని. నూపర్మెంటుగారు తొందర పనిమీద వెళ్లిరని తెలి సినది. ఆయన కొంతసేపటికి వచ్చి కార్మికసేవలో చేరుటకు ప్రజలంగీకరించుటలేదని నుడిచిరి. వదంతులు తీవ్రముగ వ్యాపించుటచే 16 వ తేదీనిగూడ దళమున ప్రజలు చేకలేను. వారు ఆలవితులు. మేము వచ్చిన నిచటనే చచ్చెదముగాని విదేశములకు పోమని వారు పట్టుబట్టిరి. వారికి ప్రస్తుత యుద్ధవికరములు బాగుగ తెలియును. అంతర్గాములనిన వారికి చాలభయము. సముద్రమున మందుగనులు నౌకలను ముంచునని గూత వారెరుగుదురు. ఈ గండములు నన్నిటిని గడచి పరాసుదేశమునకు చేరితిమేని మేము పనిచేయుచుండుటకు జగ్గములు చూచి మావై బాంబులను వదలెదరని వారిలో కొంద రనిరి.

17 వ తేదీని కలకర మంతటను హెచ్చినది. నేను నిత్యమును వైర్యము చెప్పవచ్చును క్రైస్తవులు గూడ భీతిల్లి సాగిరి. మీరు బాగ్రత్తగా నుండవలెనని వస్తువులను కొనవచ్చిన యొక వహస్యదీయుడు నాతో చెప్పెను. నేను నమ్మ లేదు. ఈతడు ఫకీరుప్రజ లితినిని బాధించరు అని నుడువుచు నతడు పోయెను.

కొందరు సోబ్దులు రైలులో వచ్చిరి. వారిని చూచి కృష్ణచంద్రపూర్ స్టేషనులో పాలను పండ్లను అమ్మువారందరును పారిపోయిరిని నాసాచకుడు తెలిపెను. మధ్యాహ్నము 2 గంటల కొక మోటారుబండిని జూచి ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగ అడవులవంతు కేకలు వేయుచు పోవుచుండిరి. మోటారుబండిని చూచి అధికారులు తమ్ము పట్టుకొనవచ్చుచున్నారని జడిసి ప్రజలు పారిపోవుచున్నారని నాపరిజనులు నాకు తెలిపిరి.

బజారు దోచుకొనుచున్నారనియు సంసారుల యింట్ల కొల్లగొట్టుచున్నారనియు సాయంకాలము 4 గంటకు నాకు తెలిసినది. ఆనా డెవరును ప్రాధానకు రాని నేను తలచితిని. కాని చాలచుంది వచ్చిరి: నే నెంత వైర్యము చెప్పినను వారికి నమ్మకము కలిగినట్లు కనబడలేదు. ప్రాధానముగియుసరికి రైలుపట్టాలను ఆలవితులు తీసివేసిని తెలిసినది. దూరమున డ మరలు మ్రోగినవి. అది యుద్ధ చిహ్నముగాని మంటలు కను పడలేను. నేను దాబావై నిలువబడి చూచితిని. 10 గంటలకు డమరలమ్రోత అడగినది. నేను నిద్రించితిని. ఆనాడు ఇద్దరు పాశ్చాత్యదోస్తాగులు పితూరీజరిగినట్లము:కు మోటారు బండిలో రాగా సంతాలులు విల్లులను బాణములను పూనిచుట్టు కొనిరి. వారు రిక్తకాస్త్రములను చూపి రెండు తుర్రీలు తెచ్చుని కూర్చుండి ముచ్చటించిరి. సమాధానము కుదిరినదని తలచి వారు వెడలిపోయిరి. ఆనాడు సాయంకాలమే సంతాలులు రైలుపట్టాలను తొలగించిరి.

19 వ తేదీని ఆయుధ్యోగులే మరల రైలుబండిలో నచటికి నవ్వమును పరికింపరాగా కొన్ని వేలచుంది సంతాలు వారి నిదిరించిరి. పారు రైలుబండి నలివేగముగ వెనుకకు నడిచిరి. సంతాలులు రోగోన్మాదముతో వారిని వెనుదగి లిరి. నేను 19 వ తేదీయుదయమున నాసాచకుని రైలుస్టేషనుకు పంపగా నతడంతయును నిజమని చెప్పెను. అపాయస్థితి ఏర్పడి నేను పోవలసి వచ్చినను నాకు రైలుదారిలేదు. కాలి నడకనే పోవలసియుండెను. నేను బరిపదాలాని అధికారులకు లేఖ వ్రాసితిని.

వైలుదూరమున ఇండ్లను తగులబెట్టుచున్నారని ఒక క్రైస్తవుడు పగలు 10 గంటలకు నామొద్దకువచ్చి చెప్పి తన సాయుధుడు బాదవనగా నేను దానిని భద్రపరచునంతలో కొక మోటారుబండి అతివేగముతో వచ్చి నిలచినది. నేను బరి పడాకు పంపిన పరిజనుడు దానిని గొనివచ్చెను. 10 నిమిషము లలో మీరు బయలుదేరుడని యొకచీటి వాడు తెచ్చిచూపెను. నేను కొన్ని పట్టలను ధనమును కొనివచ్చునంతలో రండు

రందని పోదకుడు కేకలువేసెను. మిక్కిలి వడిగ బండి నడు ప బ డె ను. మే ము బ రి పడా కు పోతిమి. అచట రాజయందెరమున నేను ఉద్యోగులతో లెసి మాట్లాడితిని. అంతయు సత్యమే, ఆరమైలువరకు రైలు పట్టాలను తొలగించిరి. బండ్లబాటను ఆరికట్టిరి. దొరతనమువారి కార్యాలయములను ప్రజలయిండ్లను తగులబెట్టిరి. బజారులను, దోచుకొనిరి. తెలిగ్రాపు తీగెలను కొట్టివేసిరి. శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము కొంత ఆంధోళనము కలిగినది. మిలిటరీ సోలీసులు 20 మంది మాత్రమే యుండిరిగాని సహాయ వైర్యము పంపబడినదని మాత్రము మేము వినియుంటిమి. సంతాలులు బరిపడాకు వచ్చుమును గోరినవో శనివారమునాడు వారికి చాల నమకూలముగ నుండినవారు నాటికి నేనలు రాగలవు. పితూరీ అడగిపోవునని 19-వ తేదీ సాయంకాలమునకు మాకు తెలిసినది. 20 వ తేదీని శాంతముగ నేయుండెను. నేను బంగళాకు వెళ్లగనిని నేను 21-వ తేదీ యుదయమున నూపర్మెంటుగారితో చెప్పగా మీరింకను కొన్ని దినము లిచటనుండవలెను గాని మీరు కలకత్తాకు వెళ్లి గోరిన వెళ్లవచ్చునని రైలుదారి బాగుపడినదని ఆయన చెప్పిరి. నేను నాటిసాయంకాలమున వెళ్లగోరితిని సాయంకాలమున బయలుదేరితిని. 6 గంటలకు బండి కృష్ణచంద్రపూర్ స్టేషనుకు చేరినది. నేను సంతాలులు దోచుకొందురు గాన ఇచట నుండగూడదని స్టేషనుమాస్టరుగారు నుడిచిరి. అదినిని నేననుమానించి దిగితిని. తెలిగ్రాపు నూపర్మెంటు మొలనీగారకు పడి భయము లేదనిరి. సైనికులు వచ్చియుండిరి. కలకత్తానుండి పంపబడిన 20 అద్దెబండ్లు కనబడినవి. అంతలో గొప్పవానకురిసి నది. రాత్రి 9 గంటలకు వాన వేలిసినది. 6 మోటారుబండ్లును 20 మంది పోలీసులును సిద్ధముగనుండిరి. మేము బండ్లలో నెక్కి 2 మైళ్లు పోవుసరికి రెండు మోగులు కనబడెను. మోటారుబండ్లి వచ్చుచున్న దనుకొంటిమి. సమీపించిచూడగా నౌక గుడిశ తగులబడుచుండెను. అచట సంతాలు తవరునలేరు. రాత్రి 10 గంటలకు గాధాంధకారమున బంగళాకు చేరితిమి. భయభ్రాంతులై పరిజనులు కొందరు మా చెంటునుండిరి. అచటధనమును విలువగల వస్తువులను దీసుకొని బెటోన్ స్టేషనుకుపోతిమి. పత్రికలలోని వ్రాతలు కొన్ని సరికావు. యధార్థస్థితి ఇది పోరాటము జరుగలేదు. గావున ప్రాణనష్టము కలుగలేదు రైలుబండిని సంతాలులు దోచుకొనలేదు. పట్టాలు తొలగించినందున బండి వెనుకకుపోయినది. బరిపడా రాజయందెరమును సంతాలు దోచుకొనలేదు. వారచటికి పోనేలేదు. 12 మైళ్ల పొడుగును పట్టాలనుతీయలేదు. అగమైలు పొడుగును మాత్రమే తీసిరి. (ఇండియను పేట్రియటు).

కురలు గ్రంథకర్త ప్రాధ్యేశవిషయాభిమానులగు పాశ్చాత్యులకు పరిచితుడు గాడు. ఎఫ్. జే. గొల్లగూడెం యూత్సునోబిలు పాతు" ఆంగ్లగ్రంథమున తిరువల్లువరు యొక్కయు అతనిసోదరియగు ఓవేయొక్కయు జీవితవిషయములను కొన్నిటిని వివరించెను. మధురలో 49 గురు పండితులు ఇతనిని తమతో సమాసము మీద కూర్చుండనీయకు గ్రంథమును మాత్రమే ఆసనముపై నుంచ ననుమతించిరి. అతడు పంచమధగుటయే అందులకు కారణము. అతడు తనగ్రంథము ఆసనమున నిడినంత నె యది గ్రంథమునకు చాలినంత విశాలముగ విస్తరించినది. అదిచూచి యసహిష్ణులగు పండితులు క్రింద నున్న తటాకమున బడిరి. బాల్యోధ్యోగితను పాటించి పాండిత్యమున గౌరవించుటచే వారి కట్టిపరాధివము జరిగినదని గ్రంథకర్త వ్రాసెను. తిరువల్లువరు గ్రంథకర్తయును కనియును నిండ్రిజాలితుడును. మాంత్రికుడును గూడనగును. మంత్రశక్తిచే నతడు కావేరిపాకమునందలి పెనుభూతమును పారదోలెను. కాన భారతయువకులు వ్రాచిన గ్రంథరక్షణ పరిత్యజనములందు బాగరూకత వహింపవలెనని గొల్లగూడెం వ్రాసిరి. ఓవేనతీసంఘమును పేరిట శ్రీ లోకసంఘమును ఏర్పరుప దగునని సోమలు రిసారము అడ్వకేటు పత్రిక వ్రాసినది.

India Tea Cess Committee's Commission
For India. 14 Hare Street, CALCUTTA.
806

కావలెను.

బయస్కోపును నడపగ లిగిన అనుభవశాలులుకావలెను. వారు ఇండియా అతను సంచారముచే నుపనియుందురు. ఇంగ్లీషును, హిందూసానీభాషను బాగుగ మాట్లాడగలిగి యుండవలెను. ఇష్టమున్న వారి వయసు, అనుభవము, కోరుజీతమును తెలుపుచు C/o పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసునకు వ్రాయవలెను. ఇపుడు బాగుగ పనిచేయుచున్న గణకంఠహిందు గ్రామఫోనులు రు 35-40 కిచ్చుతులలో కావలయును. ఉన్న వారు వాటి మేకరును, స్థితిగతులను C/o పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసునకు వ్రాయవలెను.

ఆధుఁడు.

బీసెంటమ్మగారి శిక్ష.

—*—

తలచినది సన్నదనయ్యెను. వదంతి కలిగియున్న బిడ్డ నూర్చి యిట్లు పుట్టికెను వెల్లడించుచుండెను. ఇంతలో నాడక మండలమునకు రావలసినదని యాజ్ఞాపయ్యెను. అచటికిరప్పించి నిర్బంధముగ నుంచునుచివేతుగా? బీసెంటమ్మమె అట్లు తలచెను. తలచి తన కుమార్తెయును మొక లేఖయందు పొందుపరచెను. లేఖ పడించిన కన్నుల నీరు కమ్మును.

వెంటెండు ప్రభువు చెన్నపురికి రావేగ మె గాలికలుగ్గు సత్వప్రమాణము లయ్యెను. బీసెంటమ్మగారికి గవర్నరుగారు క్షయముగ నోటీసు నిచ్చిరి. వాడియ, ఆరంజేలుగార్లను చిన్న యుద్ధోగకులకు ఒప్పజెప్పిరి. సమాచారమై పొందూడేశము దంట్లకు వ్యాప్తయ్యెను. భారతీయుల జీవనములను దిన దిన ప్రగతిమాన ముఖప్రదములుగ మొనర్చిన బీసెంటమ్మగారి యాద మ్రొందపు లాక్ష్యముగ దీక్షపడిరి.

రాజకీయములయందు మా యభిప్రాయముతో నేకీకర వింపని వారనేకులు నన్నునుట సహ్యము. ఈమెకు నిర్బంధ నివాసపుణ్ణు విధింపబడునను నూహ చేయబడియున్నది. నిర్బంధనివాస మేల నీమెకు విధింపలేదని యిదివఱలో పలువురు దొరతనమువారిని చూపించియున్నారు. “నాకు నిర్బంధ నివాసశిక్షను విధింపుడు. శిక్ష ననుభవించి సుస్థిర కాలము భారతవర్ష పురోవృద్ధి విషయమున వెతల నొందవలసిన దని బ్రహ్మ నామెనట వ్రాసియుండెనను భావమున బీసెంటమ్మ కార్యనిర్వహణమునకు గడగియుండెను. తనకొలది నీమెకు పలువురు శత్రువులైరి. ఈమెను గొలిచెడి ధర్మము కొందరి మెకడనుండి వెడలిపోయిరి. దివ్యజ్ఞానము కొందరి మెకు కృతీతకముగ బహిరంగప్రసంగము లొనర్చియున్నారు. రాజకీయములయందు ఏమె తీరముగ వాదించెను.

ఈమె వ్రాతలెల్ల ప్రతికేతీయన నుండలేదు. చూడవలయుల చర్చయందామె ప్రజాసహజులకు ససక శత్రువు వెల్లడింపక పోలేదు. మహానీయుడగు గాంధీగారిని యామె యెదిర్చెను. వారు వీరననెల, తన మాగ్గును కష్టగనున్న వారి వెల్లర నీమె ప్రతిఘటించెను పరమవాక్యముల నుపయోగించి, తన నుగుణముల మెచ్చుకొని తనచెంత జేరిన ధర్మముల పలువురు నీమె దూర మొనర్చుకొనెను.

“నేనీ కార్యము నొనర్పవలయును. నాకృత్య మక్రమ మయిన, సత్త్వ సవరింప సధికారము గలవారు తమయధికారమును వినియోగపరచుకొననియ్య”ను భావమున నీమెచరించెను. ఇదిగదేశము లనుభవించుచుండిన స్వేచ్ఛను భారతభూమికి గూడ లభ్యమగునట్లున్న కృతినెత్తెను యై యామె కష్టపడెనుగాని యితరవిషయములను మనమున జొరగనీయవలయును.

అధికార్లు తమ యధికారమును బీసెంటమ్మగారి యెడ వినియోగించిరి. స్వర్ణరాత్రి ప్రాణత్యాగము నామె యపేక్షించి యుండెను. అట్టిస్థితి యామెకు విరసముగ నిద్రించినది. గవర్నరుగారితోడ సభాపతియగు, తదనంతరమున నిర్బంధావాసపు నోటీసు జరిగియున్నది. శిక్షను విధించుటయందు శ్రీవారు చాలవరకు దయగలిగియుండిన పలువురంగీకరించి యున్నారు. గవర్నరుగారి మెను సాధారణపు వారివలె జూడక, స్వయముగ నామెతో ముచ్చటించి, యామెకు వెడద్రోవనుండి తప్పింపజూచిరి. ఇంతింతవూహ్యమై బీసెంటమ్మగారి విషయమై దొరతనమునాగు చర్యజరుపవలసియుండెను. దేశమున నుద్భవమైన యాందోళనము ప్రమాదకరమని దొరతనమునారు తలచియుండినవో వారేల నీయాందోళనము నింకనకుట సెరుగనీయవలె? ఇదివఱలోనే శ్రద్ధరహించి, యాందోళనము నాపియుండకలియును.

దొరతనమువారేల యంతకకుట వేచియుండిరి? ఇంత కాలమేల యిటునటుగూగులాడుచుండిరి? వెంటెండు ప్రభువాకిదియునా? ఇందు కక్షముగనుపన్పించును. మరునాడు సముజాయిషిబోధ ప్రకటనలొకటి వచ్చెను. ఇందలి లోగుట్టెయ్యది? రాజకీయ వ్యాపారములయందు దతివాది తనలో తాను కొట్టికొనుచుండెను. బీసెంటమ్మ ప్రభుగృహి గలయది. ఆంగ్లదేశమున జన్మించి, ఆంగ్లవిద్యభాగమును గుణమును సదా మొనరించు చుండెను. ఇదిగూ, ఆంగ్లదేశములనంపర్కము తెగవెంపు జేయవలెనని యామె యభిప్రాయ మొనటులెక్కరును చెప్పెను. రాజకీయ కృత్యముల చరించుచున్నదని ఆసంఖ్యాకులగు నీమె శత్రువులయందు దొకవైన ననబాలకు. ఈమె యెంచునట్లు క్రిమమైయుండి యామె తలపులు వ్రాతరూపకమై యున్నవి. మనసున నున్న దంతయు వెడల

గ్రమ్మటయే గాని దాపరికమున దామెయెద్ద గానము. ఇట్టి దాపరికమున కామె కావశ్యకములేదు. హిందూదేశము మరింత యుద్భవక కన్పయ్యెనుట నీమె గ్రహించి, యట్టిప్రణామాదేశమున కలగడజేయు నీమె యుద్ధించెను. ఈవిషయమున నిదివఱలో పనిజేసికొనివారినె నీమెగూడ కా ర్యాచరణకు దిగెను. గాని వారిక్రమ మామె కా ర్యక్రమమునకు భిన్నమై యుండెను. తనయుద్ధయము నెగవేర్చుకొనుట కీమె తనసర్వస్వమును దానివైన నె గురిచేసెను. న్యాయవిరుద్ధముగ నీమె చరించెనా? దేశమున స్వామిప్రభావపుచింతలను కలుగజేసెనా? తన కవోగుంధనమున నీమె యనుదినమున వేలకొలది ప్రజలను కాగ్యాచరణపరుల మొనర్చెను. కాంగ్రెసుసభ యామె సంబంధమువలన నూతనజీవనమును పొందెను. సభ యంతయు కావలెను. లేదా సభివారు కా ర్యాచరణ కంకణము గట్టవలె నన్నస్థితి సంభవించెను. బీసెంటమ్మగారి సోకియంతరమున రాజకీయ కార్యములు విరోధాత్మకములు గాక నిజమగు వ్యాపారములయ్యెను.

నేడేపార్లమెంటు నగభవంపుచున్నది. ఎలక ఈమె యేనేరకునొనర్చి యుండలేదు. హిందూదేశమును ముక్కు ముక్కులానర్చు కార్యములం చేమె చరించుచుండెను. కాన దొరతనమువారికితను విధించిరి. దినమున క నేకకందల మెల్లదూరము పోదలచిన జట్కాబండిని రైలు ఇంజనుకుజేర్చిన జట్కాగతి యేరుగును? విరిగి చెక్కలగును. బీసెంటమ్మమె రైలుఇంజను. హిందూదేశమే, జట్కాబండి. ఈమె యిపుడు ప్రారంభించిన కార్యమును ఇకముందు 50 సం॥ లకు ప్రారంభించిన యెడల చాల యోగ్యముగ నుండును. ఆనాటికి ప్రజలు విద్యాయుతులై యిప్పటికంటె శక్తివ్యక్తిత్వచే వెలయుచుండెడివారు. ప్రస్తుత మిమె కలిగించిన యాందోళనమునకు మ్రొందపూమి తిగియుండలేదు. ఇదిమె బీసెంటమ్మ మొగ్గున నేరము.

బీసెంటమ్మగారి జీవితముంతటితో నంత మొందజేయు శిక్ష ననుభవించి, స్వేచ్ఛను పొందినపిదప నీమె ప్రజలచే గౌరవముల నందగలదు. కాలిన్యము నీమె వైరమున జూచి మనుజుల కీమె ప్రేమ నుద్ఘోషించుచున్నది. ఈమె భోధనముల గ్రహించిన యెడల, నీమె శిష్యులు దైవమువై భారమువేసి యోషికతో వేచియుండురు గాక.—ఇండియన్ పేపర్లు.

సభ్యుల నియోజనములు.

స్వపరిపాలనము.

నీడరుప్రతికా వితఖకు లొక రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
మాతనమగు పాలనావిధానము నాలోచింప ప్రధాన మంత్రి లాయకు జార్జి గారు ఆయుగ్గాండు దేశముల మొకసభ జేయగోరిరి. మంత్రిగారి యాహ్వానము హిందూదేశమున పలువులకాశ్చర్యమును గలుగజేయును గాని యిట్టిచర్య యితి హాసవిరుద్ధము గాదు. కెనడ, ఆస్ట్రేలియ, న్యూజిలండు, దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనములవిషయమున వైరేలిసె జరిగియుండెను. ఈ దేశములు తమ పాలనా విధుల నేర్పరచుకొని, తామొనర్చుకొనిన చట్టముల నాకాలమున సభిగారము చెబాయించుచుండిన కావసర్యలయం దామెదింపజేసి, యా చట్టములను పాల్గొమెంటుసభల కంపుచుండెడిరి. పాల్గొమెంటుసభ లీచట్టముల నామెదింపుచుండెను. ఆమెదనము తప్ప పాల్గొమెంటు సభలు ఆచట్టములయందు మార్పులు మున్నగువాని నెట్టివానిని ప్రవేశపెట్టి యెరుగదు. సభ లామెదింపక చట్టములు సాధికారములై కాస్త్రముల క్రింద పరిణమించినవి. ఇంతియగాని, స్వపరిపాలనము విషయమున నాంగ్లేయు లెట్టిశ్రమను దీసికొనలేదు. ఒకదేశమువై తమ యిచ్చవచ్చిన పాలనావిధులను నిర్బంధముచేయుట కాంగ్లేయు లొప్పుకొనరు. ఈ కారణములబట్టి యధినివేశనముల స్వపరిపాలనా విధులయందు దధికమగు వ్యత్యేతము గాననచ్చుచున్నది. ఎవరిదేశ పరిస్థితుల ననుసరించి, తదనుకూలమగు విధులతో వారు పాలకవిధానము నేర్పరచుకొని యున్నారు.

(2) కాని ఆయుగ్గాండు విషయముమాత్ర మాదినుండి యు భిన్నముగ నున్నది. ఆంగ్లాతి కంతకును ఆయుగ్గాండు దేశముల యెడ నేకాగ్రహమునె గాని, యొకవిధమగు దురాగ్రహ మేర్పడినది. బ్రిటాండుదేశములు చాలసార్లు తిరుగ భాటులనొనర్చియుండిరి; కాన నాంగ్లేయులు వారల నవనమృతముతో జూచుట సహజము. 1800 సం॥ పు యూనియను కావనమును గర్మచేయించవలసినదని బ్రిటాండు దేశయులు ప్రభుమున పట్టబట్టిరి. వెనుకటి పాల్గొమెంటుసభను మరల ప్రసా

దింపుదని యీ ప్రజలకోరికగాని వీరిని కక్షనమగు నిబంధనల పాలింపకలెనని అంగ్లేయులు నిశ్చయించి యుండిరి. కొంతకాల మొనపిదప లిబరలులు, కన్పర్వెటివులు అను రెండుపక్షము లాంగ్లేయులయందు గుర్గురయ్యెను. ఆయుగ్గాండుదేశమును కక్షనముగ పాలింపవలయునను విషయమున మాత్రము రెండు కక్షలవారు నేకాభిప్రాయములై యుండిరి. బ్రిటాండు ప్రతినిధు లేపక్షమునును జేక ప్రత్యేకమగు మొక కక్షగ (విరిఫుషాఫ్ట్) నేర్పడిరి. ఈ ఆయురిఫుకక్షకు సుప్రసిద్ధులగు పార్సలుగారు నాయకులై యుండిరి. సంఖ్యాధికము గలిగి యుండుటచే లిబరలు, కన్పర్వెటివు కక్షల నెదిర్చి ఆయురిఫు ప్రతినిధులు తమ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభ్యమొనర్చుచుండిరి. పార్సలుగా రవలంబించిన న్యాయము జయప్రదమగుటచే, వారి యనంతమున కచ్చిన నాయకులుగూడ వారి విధానముల నె యనుసరించి నీస్వీకృత్యంత్రికాలమున ఆయురిఫు గవర్న మెంటు బిల్లును కావన మొనర్పించిరి. కాని ఈకావన ముల్లంకు వాస్తవ్యులకు సంపృక్తికరముగ లేక పోయెను. బ్రిటాండు వ్యవహార సమస్యయందు శ్రద్ధబూనుటకు కారణమేమైనను ఈ ప్రశ్నయు నిపుడు పరిష్కరింపవలసినదని రాజనీతిజ్ఞు లాతడుచున్నట్లు స్పష్ట మగుచున్నది.

బ్రిటాండుసమస్య యంతటి ప్రాధాన్యమును నితరవిషయములకు వెక్కిరిసి మహాముద్ధానంతరమున రాజనీతిజ్ఞులు చర్చింపగలరు. ఇట్టివానియందు చుర హిందూదేశ విషయ మొక్కటి. చుర స్వపరిపాలన సమస్య సామ్రాజ్య కావనసభ యందు చర్చకు రావచ్చును. గోఖలే, బాసుగార్ల చట్టముల యందునలె నవ్వడుగూడ రాష్ట్రీయదొరతన మారిగాగల కొందరియభిప్రాయముల లారమభవము. స్వపరిపాలనచర్చ యెట్లు పర్యవసించినను, చుర నియోజితసభ్యులచట్టము నెమరింపవలెంద జూచుకొనుటయెగాక, చట్టముపక్షమున ఖచ్చితముగ శక్తివం చురలేక ప్రసంగించునట్లు నానగ్గరినీ యున్నది. ఈ యుద్ధయముతో మధ్యగాప్ట్ కావనసభాసభ్యులుగా నుపేక్షించి యుండు మహానీయుల నిట్లు ప్రశ్నించుచుంటిరి:—

(1) హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము మొనగుట మిక్కిలియున్నదా? ఇచ్చుముచ్చయెడల నాస్వాతంత్ర్య మెప్పుడొనగవలయునని దలచురు?

(2) హిందూదేశమందలి ఏ హోమయూసుమితి యుండెన సభ్యుల? సభ్యులై నయేమూరున సభ్యులై తిరి? ఎపుకు? సభ్యులుగాక యుండిన వారము దినములలో సభ్యులై, తాము సభ్యత్వము నందిన సంగతిని చెలియజేతురా?

(3) దేశీయ మహాజనసభ స్వపరిపాలనాదర్శము నంగీకరించి, స్వపరిపాలనాసంఘములను ధ్యాయముక్తము నిగ్రహించినది. మా॥ లెవ్వి, ఉపాసనిగార్లు బహిరంగముగ బొంబయి హోమయూసు సంఘమున సభ్యులైరి. హోమయూసు వాదము నకు మీరు వ్యతిరేకించియుండిన, హోమయూసు సంఘము నెద్దానినైన చేరనిచ్చలేకపోయిన, నియోజకులు మిమ్మెల నియోజించుకొన వలయును?

ఇతరరాష్ట్రములలోని సభ్యత్వవాంఛకులనుగూడ నీరీతిని ప్రశ్నింపవలయును. హోమయూసు చట్టమునకు వ్యతిరేకింపనివారిని చునను మనసభలకు నియోజియకొనవలయును. హోమయూసునకు వ్యతిరేకింప వ్యర్థుల సభ్యత్వమును మన మంగీకరింపరాదు. ఈ యన్నెము లిదివఱలో నెజరిగి యుండవలెను కాన కాలవిలంబము లేకుర సుతీక్రిమముగ కా ర్యాచరణము నొనర్పవలసి యున్నది— లీదరు.

పట్టాభిషేక మహోత్సవ సమయమున జపానురాజకుటుంబము వారు పడవిన కామలకలలో వాషింగుటన్ వాస్తవ్యులగు మెన్చేనా, ఎలన్ కా అను వారిరువు రిచ్చిన పెద్ద గడియార మొకటి. అది 4 అ॥ 9 అ॥ పొడవున నాలుగు ముఖములను గలిగియుండెను. అందొకటి ట్రాక్సియోగ్రాఫి కాలమును కెండవది పగ్గెట్టు సౌండులోని కాలమును, మూడవది న్యూయార్కులోని కాలమును నాల్గవది గ్రీన్విచ్లోని కాలమును తెలియజేయును. ఆగడియారమునకు ప్రక్కను 24 గంటల కొకపగ్యాయము తిరుగు గోళ మొకటి గలదు. ఏ గంట యందు న్యూ డెల్చుటనున్నావో, భూమి యెచ్చట నున్నదో దానివలన తెలియును.

కృష్ణావధు 11 ఏళ్ల గ్రామముగల బాలుని ఇటీవల బొంబాయికి తీసికొనివచ్చిరి. కొన్ని వస్తువులును కొనుట కతనిని బుధవామునా డుడయమున నంగడికి పంపిరి. మరల నతడు కనబడలేదు. ఇతడు సింధుదేశపు బాలుడని తెలియుచున్నది.

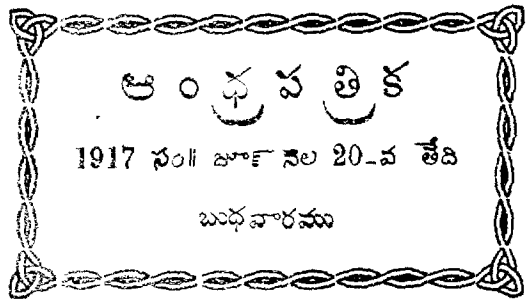

1. 1945年10月1日，日本投降，中国宣告解放。

విషయానుక్రమణిక.

- మయూరభంజి కలకరము
- భారతదృశ్యము, ప్రజాభిప్రాయములు
- నిఘంటువృత్తి గారి కిత్తు సభ్యుల నియోజనము
- స్థానిక వార్తలు
- ప్రధాన వార్తలు**
- ప్రస్తుత కర్తవ్యము
- వార్తలు - వ్యాఖ్యలు
- విరోధానుభవసంగ్రహము**
- విశేషతంత్రీవార్తలు
- ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు
- ప్రారంభోదిత విద్య

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8-9
- 10-11-12
- 13

ప్రస్తుత కర్తవ్యము.

సక్రమాందోళనమునకు విషయ దశ ప్రారంభించినది. దొరతనమువారికిని ప్రజలకును అదర్శములందు విశేష తారతమ్యము గాన్పించదు. స్వరాజ్యాదర్శమును ప్రపంచమంతటను జాటి, స్వల్ప రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య నిర్వహణమునకై కత్తిగట్టిన ఆంగ్ల ప్రభువులకు హైందవాశయములు రుచిపడనట స్వనచన వ్యాఘాత మగును. స్వరాజ్య వాడుకలను, దేశీయ మహాజనసభా వాయకులకును గల విభేదములచే నిర్బంధ పద్ధతుల నవలంబించి, సెనుకానుచున్న కాంగ్రెసు నాయకులకు తగిన పలుకుబడిని కలిగింప నుద్దేశమున్నచో, స్వల్ప యూహా కేవలము భ్రమ ప్రమాద జనితమని చెప్పక తప్పదు. స్వరాజ్య వాదులును కాంగ్రెసు సభావాదును స్వపరిపాలనమునే వాంఛించుచున్నారు. ఉభయులును స్వరాజ్యమును యుద్ధానంతరము వెంటనే యొడిగి వేసుమని కోరుటలేదు. సామాజ్య శాసన నిర్మాణసభ్యులుగోరు సంస్కరణములను వెంటనే నమలులో పెట్ట మీరు కోరుచున్నారు. వీరిద్దరును స్వపరిపాలన ప్రదానమును గూర్చి త్వరలో వాదోచ్ఛ్వాసము చేయ దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు. కావున ఆంగ్ల హైందవ పత్రికలు శలపోయుచున్నటుల జాగ్రత్తగా రవలంబించిన రాజనీతివలె, తీవ్రవాదుల నడక ద్రోక్కుటకుదు, మితవాదులను దరి జేర్చుటకును అభికాశ మిత్తిరుణమున కల్పించుటకు విలులేదు. పాలకుల చెప్పుమను ప్రజల యాశయములు అతి తీవ్రగతిని నడుపుకుండు జాతుల సహజము. ప్రజలు తమ మోగర్తములు వెంటనే ఫలపండ్లము లగునటుల కోరుదురు సహజమే. ఉభయులకును దృఢమున భేదమున్నచుట సత్యమే. ఇట్టి భేదభావము ప్రజాపరిపాలన చరిత్రయొక్క బ్యాపించియున్నది. వర్తమాన ప్రపంచము మాదేశమున నిట్టి భావమున కవకాశ మిచ్చదు. మగ నున్నది. కాని యీమాత్రమును భేదమును సహించలేక బోయినచో పాలక పాలిటము యావ్యవస్థ ప్రేమాను బంధమునకు ముప్పు వాల్చును. ప్రజలను పాలకులును యొకరివాంఛలకు మోటుకొను సానుభూతిని జాపుచు ప్రతర్నియించుట రాజ్యాంగ చక్రము నిరాణంకముగ నడుచుటకు గావించ ప్రస్తుత విషయస్థితి యిహ

మాత్రే కారణము. అజ్ఞానతీమిరము తిరిగి పట్టా పంచలై, ప్రేమాహ్లాడుదలించినగాని పరిస్థితులలో మార్పుగలుగదు. మాయవీవలెను. బ్రహ్మ సాక్షాత్కార మప్పుడే సిద్ధించును. ప్రతియుద్యమము తనగమనములోకొంతవడిని జూపిన వెంటనే, విషమస్థితి ప్రారంభించుట సహజము. ఈ సత్యమును కొలది వత్సరముల క్రిందట హిమవత్సర్వ తము మొదలు కన్యాకుమారివరకును దేశము మంతన నూర్జునత లూగించిన జాతీయోద్యమ పరిణామము జెప్పకయే చెప్పుచున్నది. కాని యత్సాహము విష నవసరము లేదు. అదర్శము ప్రస్తుతమైన ప్రకాశింపుచు స్ఫుటతరకు, సరుత్సాహమునకు తావులేదు. ఇట్టి సమయములందే ప్రజలకు మనః శాంతి యుండవలెను. సంయమ మవలంబింప వలెను. ఇండియ నిగ్రహముచే వాంఛలను నలుముఖముల పరుగిడినీయక యేకముఖమునకు తీసికొని రావలెను. ఆర్యముని సాంప్రదాయమును నిలుపవలెను. శాంతిపుంగవులగు పేరెన్నికగన్న యాధ్యుల ప్రతిష్ఠ కాపాడవలెను. పాలకుల కోపావేశముతగ్గి, చిరునగవు గలుగనటుల జేయుటయే భారతీయుల కర్తవ్యము. కోపమును రోషము చల్లార్చలేదు. ప్రేమయే ప్రత్యుత్తరము తన బలమగు పాశములచే గట్టివైచి తిరిగి స్నేహితుల గావింపును. పత్రికలుక్రమ క్రమముగ నాగి పోవచ్చును. వాక్స్వాతంత్ర్యము మాయమై పోవచ్చును. గాజకీయాందోళనము నిరుపయోగము గావచ్చును. నిర్బంధవాసములు అనుదినము జరుగవచ్చును. కాని భారతీయులారా, మీకు బనిజేయుటకు మార్గములులేవా? అక్రమాందోళనము జరుపవద్దు. అరాచకపుత్రోవల ద్రోక్కవద్దు. పాలకుల కాగ్రహముగలుగుమాన్మము లనలంబింప బనిలేదు. ఆత్మగౌరవమును త్యజింప నక్కరలేదు. తిరిగి మీ దేశముపైకి దృష్టిని ప్రసరింపుడు. మీ పూర్వచారిత్ర నొక్కసారి సంస్మరింపుడు. ఆధ్యాత్మికతత్వముల నా మూలా గ్రహము గ్రహించి ప్రపంచము నంతను దిగ్భ్రమ గొలిపిన ఋషిసత్తముల యోగమాన్మ మవలంబింపుడు. మీ శక్తియందు విశ్వాసము విడకుడు. మహర్షి గాంధీగారి ఆత్మనిగ్రహము, కార్యకరత్వమురు గమనింపుడు. రాజకీయాందోళనమే మోక్షము కాదాలదు. ప్రజలు విద్యావిహీనులై పశుతుల్యులై, రాముడు రాజ్యము జేసినను రావణుడు రాజ్యము జేసినను సరియే యనుభవిత్రో, యుద్ధానాంధకారమున మునిగియున్నారు. వారికి విద్యాదాన మొసగి జాతీని కాపాడుకొనుడు. ఇందునకై దొరతనమువారి సాయము విశేషముగ లేకపోవచ్చును. కాని మీ చేతీయదున్న పనిని వదలి యెల్లప్పుడును యొకరి పై యాధారపడకుడు. గ్రంథాలయములు దేశ నుండంతయు చెల్లివిరియుచున్నవి. వాటిని సరస్వతీనిలయములుగ జేసి వాటి కేజీ పుంజమును నలుగడల ప్రసరింపజేయుడు. ప్రజాహిత జీవనమునకు గ్రంథాలయములను పట్టుకొమ్మలుగ జేయుడు. ఇంత కలహములను బోగొట్టి, హాహాహుతులకు ప్రతి ప్రామామగనును తెలికొల్పుడు. స్వపరిపాలనమునకు మాతృభావములుగ జాగ్రది మీర్చుడు. తిరిగి ముగ్ధమోహిని నందేమాతరంప్రపంచమునకీశ్వర్య మువక్రమింపుడు. కవులు, గాయకులు, శిల్పకారులు, చిత్రకారులు, మతసంస్కర్తలు, రాజకీయ సంస్కర్తలు మొదలగు వారందఱును జాతీయప్రబోధము నిపుడు గొలింపవలెను. ఇందు రాజగ్రహము లేదు. దేశ రక్షక శాసన ముగిపడదు. యుద్ధము ముగియు లోపల స్వరాజ్యమునకు మనయర్హతను ప్రపంచమునకు జూపవలెను. విశేషముగను బోగొట్టవలెను.

మున స్వరాజ్యమును ప్రసాదించలేదు. స్వరాజ్యమును భారతీయుల కొనగకపోయినచో, తమవిధిని నెరవేర్చినవారము కామనిపాలకులకు దోచునటుల జేయవలయును. కాని పరిస్థితుల ఒట్టి యాందోళన పద్ధతుల మార్పుట యవసరము. బ్రిటిషు జాతీ స్వాతంత్ర్యమున బుట్టి పెరిగినది. స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకై ధన ప్రాణ నష్టముల సరికు జేయక, యిమ్ముగ్రాసంగ్రామము న దిగినది. ప్రధానమంత్రి యగు లాయిడు జాజ్జిగారు హిందూ దేశము యుద్ధానంతరమున పరాధీనస్థితిని విడచి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున భాగస్వామి యగునని నుడిచి యున్నారు. ఇంటియ గాక యనాగరికులగు ఫిలిప్పైను ద్వీపవాసులకు సయితము సంపూర్ణ స్వరాజ్యము నొసంగ సిద్ధముగనున్న యమెరికా వారు మిత్రమండలిలో జేరియుండుట మన యదృష్టము. సంగ్రామములో దిగినవెంటనే విద్రాండువారి కష్టముల బాప దిక్ష బూని వీరు ఆంగ్ల దేశములో రాయబారముల జరుపుచున్నారు. విద్రాండుకు స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో గానున్నది. అట్లే, హిందూ దేశము మాత్రము పూర్వపుస్థితిలో యెల్లకాలముండుట కల్ల. భగవత్సౌకల్య ముట్టికై యుండదు. హిందూదేశ సమస్య గూడ యుద్ధానంతరము యంతర్జాతీయ సమస్యగ మారు ననుట సత్యము. అందుచేత నిరుత్సాహమున కెడములేదు. కాని స్వప్రయత్నములచే జాతీయమోక్షమును సంపాదించవలెను. స్వాతంత్ర్యరాజ్యముల మన్ననను మనయర్హత జూపి పొందవలెను. అర్హతజూపుట కనేక యాటంకములు గలవని మాకు తెలియును. కాని, యట్టి యాటంకములను సరికుజేయుట కిది సహాయము కాదు. కార్యభారము మహాత్తర మైనది. ఇమ్ముహాయజ్ఞదీక్షను విద్యాధికు తెల్లరును బూని, జాతీయప్రబోధము గావింపవలెను. జాతీయమోక్షమునకై బనిబూనుట కింతకన్న మంచి తరుణములేదు. కష్టములు కలిగినప్పుడే ధీరత్వము జూపవలెను. శాంత శమదమాది గుణప్రాశస్త్యమును జూపుట కిదియే తరుణము. పాలక పాలితులకు గల ప్రేమానుబంధము తిరిగి ఘనీభవించును. కొందరు తపోనిష్ఠునబూనవలెను. సంకల్ప మే స్పృహకి మూలము. ముప్పదికోట్ల భారతీయుల సంకల్పము వృక్షగాదు. వారి తపోనిష్ఠ ఫలమొసంగక మానదు. స్వరాజ్యనామజపము వాంఛను ఫలించజేయును. ఆ శుభతరుణమున హిందూ దేశము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమున మకుటమై ప్రకాశింపుచు, తన యాధ్యాత్మికసందేశమును పాశ్చాత్య దేశమున జాటగలదు. విశాలవిశ్వమానవజాతీయ నిర్మాణమును మానవసాధాత్మత్వమును, ఈశ్వర పితృత్వమును భూమిపై జేకొల్పుగలదు. అట్టిస్థితి స్వలో జేహు గాకయని యాశ్చర్యనిభేదుచున్నాము.

—:—:—:—
కేవల సభ.

ఆదిలి సెంటు, ఆరంజేలు, వాడియాగార్ల నిర్బంధమును గూర్చి యసమ్మతిని తెలుపుటకు మహాసభ కేవల దినముప జరుగగలదు. ఆ సభ నాహ్వానింపినవారిని భాధ్యత గల నాయకు లని యెప్పికోవక తప్పదు. ఆంధ్రులలో గౌరవనీయులగు మోచర్ల రామచంద్రరావు, న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులు గార్లు మొదలగు ప్రముఖులు అహ్వానించినవారిలో నున్నారు. ఆంధ్రప్రముఖుడగు గొ. బయ్యా నరసింహేశ్వర శర్మగారిధ్యక్షత వహించెదరు. ఇట్టి నాయకులచే సూచింపబడుచున్న యసమ్మతిని పాలకులు గమనింపవలెను. దేశ బాంధవుడగు కొండా వెంకటకృష్ణయ్య

వంతులుగారు కూచపూడిలో సభ కన్వేనసాధి పత్రము వహించి తమ వ్యతిరేకాభిప్రాయమును గనుపఱచి యున్నారు. ఇట్టి సభలను, యిట్టి నాయకులను జూచి మదరాసు మెయిలు పత్రిక వెక్కిరించిన వెక్కిరించు గాక. ఈ పత్రికలో నిట్టి సభలన్నియు, మామూలు మరుజులచే నడుపబడి, మామూలు తీర్మానములు జరుపబడు మామూలు సభలే యని హేళన జేయబడినది. కాని హైంద వాళయములకు వ్యతిరేకముగ వ్రాయుచున్న ఇంగ్లీషుమెను, ఇండియన్ డెయిలీ న్యూస్, పసు నీరు, మెయిలు మొదలగు ఆంగ్లో హైందవ పత్రి కలలో నీ విషయమున మామూలు వ్రాతలకన్న నెక్కుడు విషయము గాన్పించదు. ఇట్టి సభల నాపివేయుటకు మెయిలు పత్రిక సలహా మొసగు చున్నది. ఈ సలహాలు గూడ మామూలు సలహా లకు మించిపోలేక. వాక్స్వతంత్ర్యము పత్రికా స్వాతంత్ర్యము భారతీయులకు వలనుపడదను మామూలుపాటలనే యీ పత్రిక పాడుచున్నది.

ఈ దినము వెలువడిన మదరాసు మెయిలు పత్రికలో రేపటిసభవలన న్యాయభంగ మగునని సూచించుచున్నది. సభ సక్రమముగ జరిగినను, దాని ఫలితములు అల్లరుల పురికొల్పుకల! దేశీ యులు తమ భావములను సువ్యక్తపరచుట గూడ యీ పత్రికలకు సరిపడదు. వీరి తర్కము దుర్గాగ్రాము. వీరినుడువు లాలకించిన ప్రజలలో యశాంతి పెరుగుటకు కారణమగును. కాని భా ధ్యత గల హైందవనాయకుల దృఢాభిప్రాయ మును గమనించి తమ యుత్తరువులను రద్దజేసి కొన దొరతనము వారిని వేడుచున్నాము. ప్రతి యాందోళనము విషయమై న్యాయమునకును రాజ్యాజుకును భంగము వాటిల్లునని ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు భయము కలిగించుచునేయుండును. సుప్ర సిద్ధ నాయకులు తలపెట్టిన సభలలో నల్లరుల కెడ మొత్తమాత్రము లేదని నివేదించుచున్నాము.

దొంతనమునాటి యుత్తరువులచే బొంబాయి లో స్వరాజ్యమునుగూర్చి దృఢాభిప్రాయము లేని వారు గూడ యిప్పుడు స్వరాజ్యసమితిలో జేరు చున్నారు. జిన్నా, జహంగీరు పెట్టుకొని దివిరకే జేరియున్నారు. ఇంకను యితరులు జేరనున్నారని తంత్రీవార్తలు డెలుపుచున్నవి. కావున యీ విష యముల వదిలించి శాంతియాగముల నవలంబిం చుట పాలకపాలితలకు సాఖ్యకరము.

(2)

హైదరాబాదు విశ్వవిద్యాలయము.

నైజాంరాష్ట్రమునకు విశ్వవిద్యాలయ మొ సంగుటకు శ్రీ నైజాముగా రొనర్చుచున్న ప్రయ త్నములు సంప్రదనీయములు. ఆంగ్లభాషా వ్యా మోహమును వీడి, యున్నతవిద్యను యుద్ధాభాష లో నొసగుటకు సిద్ధులైనాచికొనుట సంతోష దాయకము. జప్టిసపత్రిక కీ విషయము రుచింప లేదు. ఆంగ్లభాషలో యున్నతవిద్య నేర్పకబోయి నచో విప్లవము గలుగునని యీ పత్రికొద్దేశము. కాని యీ భావములు చిరకాలము క్రిందటనే తారుమారైనవి. పాశ్చాత్యవాగ్ధికత నవలంబిం చిన జపాను రాష్ట్రమున గూడ స్వభాషలోనే యున్నతవిద్య బోధింపబడినది. ఆంగ్లభాషా పాండిత్య ములవలనకొనుటలోనే విద్యార్థి కల్ప గతుడగుచున్నాడు. ఇక శాస్త్రజ్ఞాన ములవల్ల కొనుటకు కాలము చాలుటయే లేక. బుద్ధి తీక్షణతను జూపుటకు వీలగు కాలమాత్రము అన్య భాషలో పాండిత్యము గడించి, పేర్కొనెదము, మిల్టనుల గ్రంథములను వల్లవేయుటలో వ్యర్థ

మగుచున్నది. ఇంత కష్టించినను ఆంగ్లభాషలో తగిన ప్రాధాన్యమును జూపుటకు హైందవులకు సాధ్యపడుటలేదు. ఇట్టి సిద్ధియండి తెప్పించ యత్నిం చినందులకు నైజాముగా రెంతయు వంద్యులు. నైజాము రాష్ట్రమున దాదాపు సగము మంది ఆంగ్లు లున్నారు. వీరిస్థితి మిగుల శోచనీయము. బ్రిటీషురాజ్యమున కలిగిన ఆంధ్రావభోధము వీరి లో కలుగలేదు. అందు కనువగు పరిస్థితు లక్కడ లేవు. బోతన శ్రీమద్భాగవతమును వ్రాసిన మహా స్థలముగు యోగగల్లు నైజాము రాజ్యమునోనిది. ఆంధ్రుల శౌర్యస్థైర్యముల కాదర్శనాయు డగు ప్రతాపరుద్రుడు డక్కడి వాడే. రుద్రమదేవి జన్మ స్థానము నైజాము రాజ్యమే. ఇట్టి పూర్వచరిత్ర గలిగిన నైజామురాజ్యపు ఆంధ్రులు స్వస్వరూప మును పురచించి, నిరాంధ్రునిద్రలో నుండియున్నారు వీరిని మేల్కొల్పుటకు మార్గము ఆంధ్రభాష ద్వారా వీరికి యున్నతవిద్యను బోధించుటయే. ఉద్ధాభాష యారాజ్యపు రాజ్యాంగభాషయైనను, ఆంధ్రభాష ద్వారా సిద్ధింపదుగ యాంధ్రులకు విద్య నొసగినగాని, యాంధ్రులకు మేలుగలుగదు. 50 లక్షల యాంధ్రు లొక్కమారు యాంధ్రత్వ సిద్ధి నొందుటకన్నను మనము కోరదగినది మేర లేదు. ఇందునుగూర్చి ఆంధ్రమహాసభయు, యాంధ్ర ప్రముఖులును యాలోచించి నైజాముగారికి విన్నపముల బంపి కార్యసాఫల్యము నొందుట ధర్మము.

(3)

సంగ్రామము.

సంగ్రామ రంగమున విశేషవాద్య తెచ్చియును లేక పోయినను, దుష్కారకేళి స్థితి యాందోళనపూరితమై యున్నది. రుద్రమలు స్వాతంత్ర్యపురుషి నొక్కమారుగ చురచించి క్రొత్తదీప్తగానినె దురూహలకు లోనయి వారు. యుద్ధమే విసర్జించుటకు సా. ఖిశవాదులు పట్టుబట్టినారు. పరరాష్ట్ర క్రమణ యక్రమేదని సిద్ధాంతమున నమ్మకొని జర్మనీవారి దౌష్ట్యమును పూర్తిగ మఱచి వారిలో నియ్య మొంద మొదిలిడినారు. కాని బ్రిటీషు రాజనీతివేత్తలను, అమెరికను రాష్ట్రాధిపతిగను కల్గునగారును ఇట్టిదురూహలను బోధించి తిరిగి స్వభౌగోల్మయమునకై కత్తియాయుట యవసర మని యుద్ధాంధులనున్నారు. అమెరికను, బ్రిటీషు జాతులకన్న స్వాతంత్ర్యమును పొందించు జాతులగునరుట కల్లి. వీరిబో ధలు కొంతవరకు నాటి, రుద్రమలకు తిరిగి యుద్ధోన్ముఖులను జేయుచున్నది. స్థావరములలో జరిగిన సంధిసభయందు జర్మ ను సా. ఖిశవాదు లువచ్చిందిన మతము జర్మనులకుట్టును బహుట తెల్పుచున్నది. తాము పోగొట్టుకొనిన వలసదేశములు నాటికి తిరిగి కావలయునట! ప్రెంచివారింతకాలము నుండియు నాంధ్రుల యుద్ధము ఆల్పములోరెకల జర్మనురాష్ట్రమున భాగముగ నుంచెదరట. ఆల్పములోరెక ప్రెంచివారినుండి నజనదెహ్నుముల క్రిందట జర్మనుల తీసు కొనిన దానిగ ప్రెంచివారు రోహవేళపూరితు లై యిప్పటి కిని యా ప్రాంతమును మఱువలేదు. దానిని తిరిగి తీసుకొనినది ప్రెంచివారు సంగ్రామము చాలించుట యవమానకరము. ఇంత వరకును గారించబడిన జర్మనీవారి దౌష్ట్యమునకు నష్టపరిహారము కోరకుండునట! ఎన్నిగ్రామములు నాశనములైనవి? ఎన్ని నిరసభాగ కుటుంబము లణగియున్నారు? ఇట్టి నష్ట మును పరిచేయుట కన్న యాత్మగౌరవముని యింకొకటి ముందహాసు. యుద్ధానంతరము జర్మనీనర్తకము మిత్రవంశి వారి సొగసిచ్చుటలేదని. కాబోలు వ్యాపారమునకొండ కూడదని జర్మనులు చురువుచున్నారు. ఈ మతముల నంగీ రించినచో, జర్మనీప్రాంతము మెక్కుడుగనుండి ప్రపంచము నిలికెన్న ప్రభులగు ముఠలుగానికొనినెదరు. ఇట్టి విపత్తు జరుగునంద కాపాడుట ధర్మము చీనాలోని కలవరము హెచ్చుచున్నది. అంతకలవరము తప్పదని తోచుచున్నది. కాని ప్రపంచములలో మెదిలినగాని సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నేరకము బొందగలరు. కావున నీపరిణామ మననగ మైనను గానచ్చును. ఇట్టిరంగముమీదికి ఆనగ్నందమును తీర్చుటగ జరప అష్టికూడా రుంకించుచున్నారు. మహామోఘ డగు

మెక్సికను గారిందుకుదగు వ్యూహము బన్నుచున్నాడని తెలి యుచున్నది. కాని రుద్రమవారు తిరిగి సంగ్రామ మానంబించిన యెడల పశ్చిమరంగమునందును, ఇటాలియను రంగమునందును శత్రువుల యాటలు సాగివచ్చుట దుర్లభము. అమెరికనులు, జపానీయులు సంగ్రామమున సాయ మెక్కుడుగ గావించుట శుభమాచకము.

ఉత్తరాదిరేవుల వ్యాపారము.

గత సంవత్సరమునందు చెన్న పురి రాష్ట్రమునందు నడ చిన 54 కోట్ల రూప్యముల వ్యాపారమునందును కాకినాడ యందు 126 మిలియన్లరూప్యమునందు 10 విశాఖపట్టణమునందు 8 లక్షల రూప్యముల వ్యాపారము జరిగినది. కాకినాడ రేవునందు 80 లక్షల వ్యాపారము తగ్గినది. బందరునందు 4 లక్షల వ్యాపారము మెగినది. చెన్న పురి రాష్ట్రమునందు జరిగిన 5454 లక్షల రూప్యముల వ్యాపారమునందును ఉత్తరాది రేవులందు 144 లక్షలరూప్యము జరిగినది. ఇవి రాజధాని వ్యాపారమునందు 50 వంతుమాత్రము గలను. ఉత్తరము: డెలులందు సుమద్ర తీరము రేవులుకలవు. కాని తగిన సౌకర్యములు లేనందున వ్యాపారము విజృంభించి దేశము భాగ్యవంతులగుటలేదు. కాకి నాడ రేవునుండి ఆరువారు తొటితీయు జనపనాగ గత సంవత్సరమునందధికముగ నెగురుమైనది. మచిలీ బందరు నుండి బియ్యపువగుటి హెచ్చునది. యుద్ధములన బందరు నందు ఓడల నిర్మాణము కొంతవరకు హెచ్చినది. ఆంధ్రదేశ సంపదలు వృద్ధినిజేందుటకు వ్యాపార వ్యాపనమున కవసరమైన రేవుల నిర్మాణ మవసర మగుచున్నది. విశాఖపట్టణమునందు నిర్మితము గానున్న నాకాశ్రమమునలన నీపరి కొంత సమ కూడగలను. కాని ఆంధ్రోద్యమ మూలముననే ఈఫలము పూర్తిగ సాధ్యము గాగలదు.

సామ్రాజ్యసభా వ్యవహారము.

లండను మెయిలుపత్రిక సామ్రాజ్యసభ నిర్వహించిన కార్యక్రమము నొక ప్రధానవ్యాసమునందు వివరించినది. ఆసభ నిర్వహించిన కార్యభారము సామ్రాజ్యమునందంతటను సుర్యక్రమగుట సమంజస మనియును నాసభ సామ్రాజ్య మునకు కార్యనిర్వాహకసభవలె గూడినదనియును మెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈ స్థితియే సుస్థిరముగ నుండుట సామ్రాజ్య క్షేమమునకు ప్రయోజనకరముగ నుండునని లా యనుజార్జిగాను సర్ రాబర్టు బోల్డెనుగారును తెలిపియుండిరి. సామ్రాజ్య సభాసమావేశమువలన “సామ్రాజ్యమునందు శిం దూడేశ మొకభాగముగల రాజ్యముని సుస్థిరముగ స్థాపించె నది” అని మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. ఈ సమభాగత్వము యన యధికారు లేవిధమునను గల్పింప బూనుకొని యున్నారో తెలుపుట యుక్తముగ నుండును. ఈ యాదర్శపూరితము బ్రిటీషు ప్రజలవై నాధారపడియున్నది గాని యధికారవర్గము వై నాధారపడి యుండదు. జగన్నాయని సంకల్పము కాల గర్భమునందు గలను.

రవీంద్రనాథుడు, మెయిలు పత్రిక: రవీంద్ర

నాథ మహాకవి వంగభాషయందు ప్రచురించుచున్న గ్రంథ రాజముల నన్నిటిని ఆంగ్లీకరించుట కాతని కెవరు ప్రోత్సాహ కులో గాని ఇందువలన ఆకలివగుని గౌరవమునకు భంగము కలుగుచున్నది. మాతృభాషయందుగల భాషా ప్రాశస్త్యముం గ్లభాష యుండేమియు కనబడుటలేదు గాన తాము వ్రాసిన గ్రంథముల నన్నిటిని బ్రిటీషు దేశీయులకు గూడ నంద జేయ వలెనను ఆలోచనలు సరియైనవి గాను అని మదరాసు మెయిలు పత్రిక మహాకవికి మంచి యుపదేశము చేసినది. ఈ పత్రి కా రాజమున కెట్టి మనస్తాపము కలిగినో యూహించునాలము కాని నిష్కపటహృదయ నాయకులకు ధాన్యముగ తన యభిప్రాయమును తెలియచ్చి ప్రపంచవేద చేయుటకు ఈ పత్రికకు శోన్మధాకరమై యుండి యుండునని తేలిపో నిష్కారణానుగ్రహమున కరకాళములేదు. కవరుగ గ్రంథముల నాంగ్లలోకము చురువుట మెయిలుపత్రిక కనకమృత చని తోచుచున్నది.

ప్రాసన తెల్పియును ప్రదేశములనుండి జర్మనులను తరల నుగొట్టగానే విధ్వంసములగు పట్టణమును మరలమనోహర ముగ కట్టించుటకు అమెరికను సహాయము చేసికరగి ఎం. జేమూరెండు అను మొక పగామరాయభారి పగాను, బెలిజియం దొరతనములవారికి దెలిసెను.

విరోధామహాసంగమము

జనరలు హేగుగారి విపులప్రకటనము

ఇటీవలి విజయములు నన్నాహములు.

జన్మించాడి-ఆంగ్లదేశమునందలి యొక పట్టణమున చాల నవ్వము కలుగుట

(0)

సంధి సూచనలు—స్వీట్లర్లందువారి భావమును నిరసించుట

సాంఘికవాదుల సమావేశము—జర్మనుల సంధి సూచనలను నెల్లడించుట

నీ నా పార్లమెంటును విరమించుట

ఆధ్యక్షుని భయభ్రాంతు నొనరించుట

(రైటులు ఏజన్సీ.)

ఇంకా

జేపీలును దాడి

లండను, జూన్ 19:— ఆగ్నేయ భాగమునందున్న పట్టణము జేపీలును దాడి వివరములు ఇటీవల ఇట్లు ప్రకటించబడినవి:—నగరమును రాజవీధుల ముంగిటనున్న ఆంగ్లక్షేత్రము ఒకటియు తప్పకుండ నవ్వపడినవి. గవాక్షముల అద్దములు సహస్రములకై పీఠులయందు నలుమూలల చెదిరిపడినవి. బాంబులను కర్రలను పూర్వము స్థలములను భాగము గుర్తించుకొనుటకు జేపీలును యంత్రములు ఆపబడినవి. విమాన టార్పిన్లతోపడరలు కనులు మిరుమిట్లుకొల్పినవృత్తులను ప్రకాశింపజేసి గొప్పపవ్వములను కలుగజేసెను. ఒకవిమానము ప్రాంతమిడినెలను ఆ నేకముగ పాడుజేసెను. ఒకబాంబు నేలపైపడి 9 అడుగులు లోతుగ భూమిలోమారెను. ఈసంఘటనలవారము 30 అడుగులు. తూర్పుతీరమున క్రిందకు కూల్చబడిన జేపీలును 15 నమిషములవరకు ఒక పట్టణముపై నెగురుచుండెను. రెండువిమానములు దానినిచుట్టు ముట్టినపుడు విమానభీరంగులు ప్రేలుట ఆరెను. పిమ్మట సముద్రమునకు ఒకపైలు దూగమున నున్న ఒక దున్నపహిలములో జేపీలను మంటలతో క్రిందుకూలెను. జేపీలను చివరభాగము నేలపై తాకెను. ముట్టుబట్టులను పొయలులలో హతులైనవృత్తి గరువైనమానిషులు కాన్పించిరి. ఇంకొకచోట గోతులో 5 గరు చిక్కుకొనిరి. తదనంతము ఒక గంటవరకు గోతిలోనిచుక్కంతయు అటుకొని మంటుటకు ప్రారంభించెను.

జర్మనుల సమాచారము

నిన్నటిరోజున జరిగిన దాడియందు ఇంగ్లండునకు దక్షిణ భాగమునందున్న ఒకకోటను మంచి ఫలితములతో ముట్టడించితిమని జర్మనులు ప్రకటించుచున్నారు. ఒక జైమానికుడు ఒకజేపీలను నేలగుల్పెనని ఒప్పుకొనుచున్నాడు.

బ్రిటిషు వర్తకము.

లండను, జూన్ 18:— కొంతకాలము బ్రిటిషువర్తకము యధానంతరమున అడ్డకెట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇట్లు చేసినచో స్వదేశీవర్తకమునకే చాలవని నాకావర్తకమంతరి అందరిని హెచ్చరించుచున్నాడు.

జర్మను బిరువాంకితులగు బ్రిటిషువారికి బ్రిటిషు బిరుదము నిచ్చుట.

లండను, జూన్ 19:— వాస్తాసంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— రాజకుటుంబమువారు కొంతకాలము జర్మను పేరులచే బరగుచున్నారు. వీరినందరిని ప్రస్తుత యుద్ధముచే అట్టి బిరుదములను పేర్లను విడిచివేయవలయునని రాజుగారు రాజ్యాదించి తామే క్రొత్త బ్రిటిషుపేర్లను బిరుదములను ఒనగరి

బ్రిటనులో రంగువర్ణము

లండను, జూన్ 12:— బ్రిటిషువీపులయందు రంగువర్ణము శ్రమను వృద్ధిజేయుటకు వర్తక సంఘాధ్యక్షుడు క్రొత్తకొన్ని నిబంధనల నేర్పించి తాత్కాలికముగ వీరి నిబంధము ఒక కాఫునేషన్. వీరికి పరిశీలకుడుగ ఇవ్వబడుచున్న వారుట గారు నియమించబడిరి. వీరినే రంగు పరిశీలకు డనెదరు.

జర్మనుసంధిసూచనలగురించి బ్రిటిషువారి యభిప్రాయము.

లండను, జూన్ 18:— రషియనులు నడివిన పగిది రాజ్యాక్రమణ నవ్వపరచుచున్నారేమండగ సంధిజేసికొనుటకు జర్మనులు ముందుగా తామే రషియనులకు తెలియజేసినయు దంతమెల్లయు ఎల్లరకు తెలిసిన విషయమే. ఇట్టి ఏర్పాటు ప్రత్యేకము రషియావారికే వర్తించు నాయకు నందియము పాడెచుచున్నది. దొరతనమువారి యధికారములనున్న పోర్చుగల్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— అమానుష మైట్టియు సంపూర్ణముగ నవ్వముగొట్టియు సంధిపీలుపడెను. యుద్ధముజేయు వారందరికి సంధిసూచనాడెనన్న సమృత్తముగ నుండవలెను.

సంగతుల్లుండ లండను నగరమునను తదితర మిత్రమండలి దేశములందును రషియా దొరతనమువారు గ్రింగారిని రాజ్యమునండి వెనకగొట్టెనందులకు ప్రజలందరూ సంశయించిరి. కాల్కిన సైనికప్రతినిధి సంఘమువారు కూడ వీని నంగీకరించిరి. ఈసంగతియు ప్రత్యేకసంధి వలనని నూదించిన రషియా ప్రభుత్వమువారి చ్యాలను జూడ లండను, ప్యారిసునగరము లలో అందరికిని వైశ్వవిద్యాలయము క్రొత్తగ మొలకలెత్తి. నీటివాహ్య మైట్టి ప్రత్యేకసంధి విషయమై హుత్తుమ్యాన, స్విట్జరులాండు విదేశాంగ మంత్రియు వెల్సోగ్రామ ప్రభుత్వమువారికి రానుబారము కొంపోవుట అంతర్జాతీయ సాంప్రదాయవిరుద్ధము. ఇట్లు కాత్తూరుగర్భముగ వీరు ప్రసరించి నందులకు తత్తుణు దరియాపు చేయవలయునని ట్రెమున్వత్రిక వ్రాయుచున్నది. జర్మనుల లాభము నిమిత్తము మిత్రమండలి వారికి నాకేము కలుగునట్లు ఇట్టి ఏర్పాటులను చేయదలచిన స్విట్జరులాండు వారి ప్రకటనము తాత్కాలికము మరొకటియో యూహించ విలుగాకున్నది. టెన్నలో మిత్రమండలి వారు వీనిని గురించి వాదములు సత్వెరగని నమ్ముచుంటిరు. అంతరంగము మా అభిప్రాయమును వెల్లెబ్బుటకు మా కష్టము లేదు.

కాంతివాదులగు బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

లండను, జూన్ 19:— జూన్ 14వ తేదీని సాంఘికవాదుల సంఘముయొక్క కాన్వెన్షన్ కెప్టాను కెట్టిక్ స్క్విగారి కిట్లు వాగిరి. కెప్టాను కెట్టిక్ స్క్వి గారు ఆస్కాన్లు అం రషియా (క్రాయిసరును నడిపించుచుండెను. వీరిని రాంసేమాన్డాన్లుగారి వారికీ నాన్లు రషియాకు గొంపోవునని కెట్టిక్ స్క్వి గారి వడిగిరి. ఏకద్యుయమై నాకవైపున వారందరును కలిసి నంసరించితిమని యు తాత్కాలికపు ప్రభుత్వమువారి అజ్ఞాన సారముగ ప్రసరించుట తమవిధియనియు (క్రాయిసరు కెప్టాను గారు తెలిపిరి. కాని నాకాని బ్లం దంతయు ఏకగ్రీ కము గ జర్మనుల సంక్రమణ దౌర్జన్య మరంగుటవరకును, సమరమందు జయముగవరకు పోరవలయునని నేర్పయించుకొనుటచే తత్తుణు సంధి సమరంగుటకు యత్నించుప్రతినిధులను కొంపోవుట వారికష్టము లేదనియు తప్పకదర్శించున ఈవిషయయందు పోకయు కలుగ జేసికొన వనియు కెప్టాను కెట్టిక్ స్క్వి గారు తెలియజేసిరి.

లండను డెంటిషుబ్యాంకును గొనుట.

బాన్లసు బ్యాంకు వారు లండను డెంటిషు బ్యాంకును 200 నేల హేతులకు కొన్నట్లు తెలియజేయుచున్నది.

ప్రాస్తు

పరాసువారి ప్రకటనలు

లండను, జూన్ 19:— పరాసు వారి టెల్లు ప్రకటించుచున్నారు. మాంటికార్ని లెటు, మాంటెల్లాంతుమధ్య వారి జయముగ శత్రువుల పోరు జరిగినది ఈ ప్రాంతమును మేము వశీకరణముజేసి కొన్న క్రొత్త ప్రదేశములపై శత్రువులు ప్రతి యుద్ధములు సల్పిరి. వానిని మా శత్రువుల వ్యూలచే చల్లార్చితిమి. శత్రువులకు గొప్ప నవ్వములు కలుగుటయే గాక కొంతమంది బందీలుగ గూడ జేయబడిరి.

1000 గజముల దూరముల కందకములను బట్టుకొనుట.

సెర్రీహిల్లుకు దక్షిణమునందున్న కందకములను 1000 గజములవరకు స్వాధీనము జేసికొంటిమి. సెర్రీగ్రామము శత్రువులకు ముఖ్యస్థానముగ జేసితిమి. అంకరులోయందు ముందుకు పోవుటకు వీలులేదు. ఇందుచే వార్తలు, తీపాలు కొండనిమిత్తము గొప్ప యవస్థలందు నారంభించిరి. వైసుమిరామాంటుకు దక్షిణ భాగమునందున్న ప్రదేశములకు వైకొండెంతయు చేరువుగనున్నది. మిరామాంటుకు పడమట భాగమును అంకరుకు త్తరభాగమునందున్న రస్తాను వశీ పరచుకొనుటకు సిబ్రవరి 17-వ తేదీని ముట్టడించితిమి.

అనుకొన్న స్థానములను స్వాధీనము జేసుకొంటిమి.

సంపూర్ణజయముతో మేమునుకొన్న ప్రదేశముల నన్నిటిని బట్టుకొంటిమి. అంకరుపై లోయలోనున్న శత్రువులశిథిల స్థానముల నన్నిటిని మావశము జేసికొంటిమి. వైసు, మిరామాంటుపట్టణము శత్రువంద్రక్ష స్థానములుగూడ మా వశమైనవి. మేమునుకొన్నట్లు సిబ్రవరి 24 వ తేదీని వైసు, మిరామాంటులను ముట్టడించి వశము జేసికొన్నాము. మరనటిదినమున గూర్బాడికొట్టుకు త్తరముఖముగను, సెర్రీ పడమటి భాగమునందున్న ప్రదేశములు మాచే జక్కినవి. వాతావరణము లక్షకూలముగ నుండుటచే శత్రువులు తిరోగమగుము సౌకర్యముగ జేసిరి. రస్తాలనన్నిటిని పాడుజేసి కందకములను కూల్చిరి. భూమంతయు బురదగుండెను. శత్రువులు తిరోగమగుము గానించినకొలది వాని వెనుకనున్న రస్తాలన్నియు బాగుపడినవి.

మంలెనలు ధ్వంసమగుట.

మేము శత్రువులను వెన్నంటిన కొలది శత్రువులు మాపురోన మనమునకు భంగముకలుగ జేయుటకు మంలెనలు, రస్తాలను పాడుజేసిరి. ఏకతాక్రణమున మేము వెనుక వాలసి వచ్చినది. ఆ సౌకర్యములకు ప్రదేశములగుండ మేముపోరుచుంటిమి. మేము హిందెకెబర్గగారి పండ్రిని సమీపించు సరికి శత్రువులు నిబ్బరముగ ఎదుర్కొని పోగ వారంభించిరి. బూస్ మెజ్జు- వెస్ కాంప్రేమ మరల వశీకరణము. జేసికొనుటకు శత్రువులు గొప్పపవ్వములతో పోరిరి.

5 నెలల యుద్ధ లక్షణములు.

వాతావర్ణములు చాల ప్రతికూలముగ నున్నను శీతకాలమందు యుద్ధమును ఎన్ని కష్టములకైనా జయవంతముగ జేసితిమని హేగుగారు తెలియజేసిరి.

హెయిగుగారి లేఖలు.

లండను, జూన్ 19:— నవంబరు 18 వ తేదీవందీ ప్రస్తుత ఎదరుయుద్ధమువరకును జరిగిన సంగతుల నన్నియు సంబంధ యుక్తములుగ చర్చించుచు సర్ డగ్లసు హేగు గారికి లేఖనంపిరి. ఇదియుకచరిత్రాత్మక గ్రంథముగను పఠించును. అప్పడప్పడాయాచొట్టి జరిగిన యుద్ధములకేమియు సంబంధము లేనట్లుల మనముభావించుము. కాని ఇన్నియుకలనియున్న మహాదౌర్జన్యకరములగు యుద్ధతంత్రములు గ నందు మూలమున వ్యక్తము కాగలదు. వసంతకాలములో స్థితి మనకనుకూలముగ నుండుట కనేక ప్రయత్నములు జేయుచున్నది. సోమయుద్ధమువలన అంకరులో యలోనుండు శత్రువులు హంకరుస్కార్పియలోనికి దళులు బడిరి. మరికొంచెము ప్రయత్నము చేసిన బూర్ఖమాంటు స్వాధీనము కాగలదు. ఆయుద్ధముతోడనే నవంబరు 18వ తేదీని వైసుగ్రామము కొద్దుల గ్రామము కెదురుగనుండు రంగములెదిరింపబడెను. 5 నేల గజముల విస్తీర్ణముగల అమూల్య ప్రదేశము లాక్రమింపబడెను. కాని శిరోష్ఠస్థితి బాగులేనందున ప్రయత్నములు జనవరినెలవరకా వీరేయకలసినవైనవి. పిమ్మట వీరొరులోయవరకుల ప్రదేశము లాక్రమింపబడెను. ఫిబ్రవరి 4, 5వ తేదీల నాటి యుద్ధములలో అంకరుకు త్తరముననుండు జర్మను రంగమునందలి ముఖ్యప్రదేశ మాక్రమింపబడెను. పిమ్మట శత్రువులు బూర్ఖకోరులోయనండి తరమిజేయవలసియొంది. అందులకు ఫిబ్రవరి 10వ తేదీని యుద్ధము ప్రారంభమయ్యెను.

బ్రిటిషువారు శత్రువులను బందీలుగజేయుట.

లండన్, జూన్ 18:— నేటిరాత్రి ఢిల్లీమార్గమున దక్షిణమునకు గారుట్లు ప్రకటించిరి:— ఇక ఫెంట్రీకొండగర నుండి స్థానములనువశపరచుకొనుటకు శత్రువులు ప్రయత్నంచేసిరి. కాని వ్యర్థ ప్రయత్నములుగ జేసి వారిలో 21 మందిని బంధీలుగ గొంటిమి. వారిని బంధించునపుడు మాత్రము దళములు కొన్ని ప్రదేశములను స్వాధీనముజేసికొనినవి. శత్రువులు దుష్కర్మములను ఆర్జింజిరియనుకు ఉత్తరభాగమునకు యిరువైపులవారును ఫిరంగులతో దినమంతయుపాడిరి. నిన్నటిరోజున విమానముద్దము మరల మాత్రే అనుకూలముగనుండెను. 10 జర్మను విమానములను నేలగూల్చితిమి. 5 డిండికిని క్రిందకు బారవోలితిమి. మావిమానములు ౧౦ కు కాన్పించుటలేదు.

జర్మనుకందకములు పరాసువారి వశమగుట.

లండన్, జూన్ 19:— లాఫాట్సు, ప్యాంథియన్, క్రాయన్, చిక్రాస్ (ప్రాంతములందు ఫిరంగులపార వారణముగ జరిగెనని గతరాత్రి పరాసువారు ప్రకటించిరి. కాం పేషులో 500 మిటరులవరకు వ్యాపించిన 'ముఖ్యకందకముల' కంక్షని మానశము జేసికొంటిమి. 40 మందిని చెరచెట్టితిమి. జర్మనులు ఎడతెరిపి లేకుండగ రియ్యను బాంబులతో తగల పెట్టుచున్నారు. నేటిదినము నగరమున 2 తేల పెట్టులను కురిపించిరి. నగరమున ఒక పొరుడు మాత్రమే దామెను. ది గ్లొరికి గాయములు తగిలినవి.

బ్రిటిషు విమానయుద్ధము

లండన్, జూన్ 18:— తూర్పురంగమందున్న పరాసు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— బ్రిటిషు విమానములు తుంబా భూభాగమున విక్రాంతియును తగులబెట్టిరి. ఇంకను కొన్ని మందుగుండు సామాను కొట్టును గూడ నాశన మొనర్చిరి. లారిస్సా చుట్టుప్రక్కలనున్న అన్ని వర్షములవారును తమంతట తామే చెనిజలిట్లు ప్రభుత్వమును బలపరిచిరి. పార సోద్యోగములను నియమించుచున్నారు.

దాడి.

లండన్, జూన్ 19:— బాంబూకాంతంతి (చేరస్తా) దగ్గర వీరుగ గల్గికి ఆగ్నేయముగ గతరాత్రి దాడినదిమిమని జనము హేగు గారు నేటిసభ్యత్వము తెలియజేసిరి.

విమాన దాడి.

లండన్, జూన్ 19:— విమానదాడిచే చనిపోయిన వారిని నమ్మకొని ప్రదుశుచున్నవారికి ఉపకారవేతనము నిచ్చుటకు ఆలోచించుచుంటిమని కామన్సు సభలో బోనెట్టాగారు తెలియజేసిరి.

అమెరికా

అమెరికాలో బ్రిటను దేశీయులు.

న్యూయార్కు, జూన్ 19:— రక్షణమున అమెరికా కంము క్రాస్ట్రోములందు 18-45 వయసుగల యావత్తుండి బ్రిటిషుపౌరులు బ్రిటిషు పౌరులులందు జేరవలెను. బ్రిటిషు పౌరులు, పౌరులులను సమకూర్చు మధ్యవర్తులును వైనికుల పిల్లల తయారజేయుచున్నారు. వైనిక సమాజేకాధికారి శుగు బ్రిగిడియరు జనరలు ఎన్నియను వైనికులను సమకూర్చు వలెనో, ఆ విధాన మరయుటకు వాసింగ్టను నగరమున జేరెంచెను.

అమెరికావారి నిబంధనలు

వాసింగ్టన్, జూన్ 19:— రాక్షసి బాగ్సు, కోపు మలను తమ స్వాధీనములో నుంచుటకు ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త ప్రణాళినిచున్నారు. (ప్ర) బ్రిటను డినిజమున సరఫరా చేయవారికి తటాక రేయలల రాక్షసిబాగ్సు ఎగుమతి జే గూడదని నిశ్చయించితి ముచున్నారు. తటాక రేక్షియులు అమెరికానుండి గోపురులను గొని జర్మనుల సరఫరా జేయ ందగ జేరుట గో మలను ప్రభుత్వమువారు తమ స్వాధీనములో నుంచుకొనెదర. చేరల ఎందు నాక ను ఆఫ్రజేరుచున్న తటాక రేక్షియులను అమెరికా రేవులనుండి ఒడతలపై సామాను పోగుడదని ప్రభుత్వమువారు తుదకు జేసి.

కస్తాను కాకి ఈవిన్సును బాయిను బార్లికన్యను జంపియిడి.

ప్రతిధరులు.

న్యూయార్కు, జూన్ 19:— ఇదివరలో నుండు ధన లన్నిటికంటే ప్రతిధరులు హెచ్చిపోయెను. తిరువూరునందు నిన్నటికున్న ధనకంటే నేటిదినము 104 పాయింట్లు ధర హెచ్చెను. ఆ హెచ్చుధన అట్లుండగ నే బహుమాని చేయబడెను.

తెనడా

తెనడానిర్బంధక సైనికత్వము.

అటవా, జూన్ 19:— నిర్బంధసైనికత్వము రెండవ పర్యాయ వినిదినము ప్రజలనుండిరమన జరుగుచుండెను. చదివిన పిచ్చుట కొంతవారును జరిగెను. సభ్యులందఱును సభకువిచ్చేసిరి. 'గెలీలెస్సియు' పూర్తిగ నాక్రమితములయ్యెను. కేటరీ గారును, పాశ్చాత్య సేవ్యావాదులును సర్ దర్బియు, లెనియర్లుగారు నిర్బంధకతకు వ్యతిరేకముగ క్యైబెక్కు ప్రతినిధుల సహాయమును వాదించుటచే తమ వాదమును విడచిపెట్టికొనుట మిగుల యాద్య జీయముగ నుండెను.

రెండవ మారు చదువరినినదని ప్రతిపాదించుటకు సర్ రాబర్టు బార్డనుగారు సంకోచముతో లేచిరి. ఇందు క్రొత్త సంకతు లేవెయు లేవనియు, 'మిలీటరీ యాక్ట' నందలి యూనికర్స్ లు పిల్లు ననుసరించియే యుద్ధదనియు తెనడాలో 20-40 ఏండ్లవరకు పెండ్లి చేసికొనినవారు 7,00,000 లును, పెండ్లి చేసికొనినవారు 8,20,000లును, 20-34 ఏండ్లవరకు 6,20,000లు అవివాహితులును గలరని లెక్క చేయబడెననియు, అన్నిచాతుల వానికి న్యాయ మొనంగుటకును, రణ రంగమున తగినంత మందిని ప్రవేశ పెట్టుటకు నిది యత్యంతావశ్యకమనియు వారు చెప్పిరి.

ప్రజలే ఏ పద్ధతివైన మార్పులయును గారి పార్లమెంటు మాడదనియు, దీనికి ప్రత్యేక సభ వారి విచారణ మాత్రమనియు సర్ విల్ఫ్రెడ్ లాదియగారు కోరిరి.

జర్మనీ

జర్మను సంధిప్రయత్నములు.

లండన్, జూన్ 19:— జర్మనుసాంఘికవాదుల ప్రతినిధి సభలో నెక్కుడు మందిచే సంకీర్తనములును సంధి ఉద్దేశములు స్థాపన హోములో ప్రకటించబడినవి. ఇవి బహుశా ప్రోత్సాహ వశమున నిట్లు బలంబడి యుండెనోపునని సం దేహము నన వి యాకర్షణీయములుగ నున్నవి. క్రొత్త ప్రదేశముల నాక్రమింప గూడదు. నష్టపరిహారముల గోరగూడదను అనునంతయును గూర్చి క్రొత్త ప్రదేశము లాక్రమింప బడగూడదనగా జయించబడిన వలన దేశీయులు నిచ్చివేయ గోరవలసినదని అర్థమిచ్చుచున్నదనియు, నష్టపరిహార విషయము నంగీకరించినది. ఆల్ఫ్రెడ్ లోరేయును జర్మను సామ్రాజ్యమున జేరవలసినదని యది వాదించుచున్నదనియు, ఆయుధసామగ్రి నిర్బంధమునను, కృత్రిమతాగ్ధ అంతర్జాతీ యాక్రమణములను, యుద్ధానంతరమున మరయొక వాసిజ్యయుద్ధము జరుగకుండుటకును అతి అంకితమయిన వలన దేశములకు బోవుట కందఱకును స్వాగత్యముండుటయును, సంకీర్తన ముంకముల నీసి వేయుటయును అది గోరుచున్నదనియు నందు ప్రకటించబడెను.

చీనా

చీనా ప్రెసిడెంటు పూర్తిగ భయకంపితుడగుట.

పీకింగ్, జూన్ 18:— ప్రభుత్వమును నిలబెట్టుటకు (రిపబ్లిక్) పార్లమెంటుసభను ఎత్తివేయవలసి వచ్చినదని ప్రెసిడెంటుగారు రాష్ట్రముల కన్నిటికిని కలుగుజేసిరి. రాజధానియందు ప్రజలప్రాణములకు, సొత్తునకు ప్రమాదము గల్గుకుండుటకును ఉత్తర దిశను దేశము లందు ఇకపర్యాయుడైన కుండుటకును ఇట్లు చేయవలసినవైచని గూడ తెలియజేసిరి. చక్రవర్తి క్షితిచందు తమ పదవిని పరిత్యజించిపో ప్రభాకలము లాంధ్రముననున్న విదేశీయుల నాగ్యులందు ప్రవేశించి భూగోచరమును నిట్లు చేసినచో దేశమంతయు నాశనమగుననియు ప్రెసిడెంటు గారు నడిచిరి. దేశమందు అడ్డురేవెయు లేకకక కాంతి కన్పింపుటకు తమ యధికారమును పత్యోపచేసెదని ప్రెసిడెంటుగారు తెలిపిరి. ఈ సమాచారమును బ్రిటన్ బ్యూరూలు తెలింపుటకు ప్రెసి డెంటుగారు పూర్తి భయపడినట్లు గానినందుచున్నది. తామరారి చాలకాలము క్రిందకునే తెలియని యింకయు జరలు చూడకుం గారు పికింగ్లో నేడు ప్రవేశించిరి.

యుద్ధములమునకు సహాయమునర్పించువారిపేర్లు.

812 తిమ్మర రామకృష్ణయ్యగారు	500
813 డి. జి. స్టాన్ గారు	900
814 టి. సుందారి మామయ్యరావుగారు	800
815 టి. సుందారి సాంబయ్యగారు	800
816 కేప్ టెన్ జి. ఎల్. కెన్ బాల్ గారు	3000
817 కొత్త వీరభద్రయ్యగారు	100
818 ఎస్. సుబ్బారావు పంతులుగారు	5000
819 రామస్వామి బిల్లాబోద్ధ ప్రెసిడెంటుగారు	7000
820 దర్బియు. బి. హంకన్ గారు	1500
821 ఇ. హెచ్. బేరీగ్రాటన్ లెట్టుగారు	2000
822 టి. ఎం. నగసింహాచారియార్ గారు	500
823 రావుబహద్దూర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు	4000
824 కె. నేత్తికల్లప్పగారు	5000
825 ఎల్. శ్రీనివాసయ్యగారు	8000
826 ఆర్. బి. మురైపెట్టిగారు	1000
827 నివాక్ బహద్దూర్ ఎం. బి. పార్థసారథి అయ్యగారు	500
828 కోటూరు అచ్చయ్యగారు	200
829 కోటూరు పెద్ద అచ్చయ్యగారు	400
830 విశ్వాసాగర పాండ్యగారు	5100
831 హెచ్. సి. పెట్టువెగారు	2000
832 టి. ఎస్. లెస్ రెహ్మాగారు	1500
833 కె. పొన్న సామి పెట్టిగారు	400
834 టి. ఎస్. పి. ఎల్. ఎస్. ముత్తకరుప్పన్ పెట్టిగారు	5300
835 పి. పి. ఆర్. ఎల్. ఆరుజాచలము పెట్టిగారు	500
836 ఎ. బి. భర్తరత్నన్ గారు	200
837 మేజర్. జి. సి. బర్నూ గారు ఐ. పి.	1500
838 ఎఫ్. దర్బియు గూచ్ గారి	1000
839 వి. బి. టేచనర్ సతిగారు	1000
840 కొత్తూరి వెంకటసుబ్బారాయడుగారు	800
841 ఎస్. క్రైస్తూరావుగారు	800
842 పెట్టుకాటి నాగయ్య, కంటేటి కోపయ్యగారు	500

స్విజర్లాండు

కాన్స్టాన్ ట్రైరురాజుగారు.

బ్యూగ్ నో, జూన్ 19:— కాన్స్టాన్ ట్రైరురాజుగారు పరివారముతో నేడిచ్చటికి విచ్చేసిరి.

స్పెయిను

రాజు చరిపాలనమువలనను కష్టములు

లండన్, జూన్ 18:— మాడ్రిడునుండి డెయిలీ న్యూస్ వార్తాపత్రికకువచ్చిన తండ్రివాదలిట్లు తెల్పుచున్నవి:— శనివారమునాటిరాత్రి రాజ్యాగసభ సమావేశమైనది. సుప్రసంగము, రణకర్తలు, ప్రజాప్రభుత్వవాదులు, సంపూర్ణమగు మార్పులను గోరవారును, సాంఘికవాదులును కలిసి రాజపరిపాలనము వలనని ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞప్తికంపుటకును ఒకసంఘముక్రింద జేరుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రైవేట్ విషయ నిధిచేతను, దివానుమారా, జనము నీలగుగడ్డ యాజమాన్యముక్రింద జర్మనుల కుపయోగకరమగు పద్ధతులు జరుగునను కుండుటచే ఇట్టికల్లోలమునకు కారణమని కొంతమంది తలచుచున్నారు. అట్లున్న కష్టములను రాజకీయ సంస్కర్తలు ప్రజాప్రభుత్వము కావలసినదని (రిపబ్లిక్) తమయభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

రెయిల్వే యభియోగము.

కరాచి, జూన్ 18:— కరాచి కంటన్ మెంటు ప్రేమకువద్ద, కరాచి మున్సిపల్ కమిషనరును, కరాచిపౌరసంఘ కార్యదర్శియునగు, దుద్దానాను బి. ఆద్వానిగారిని బలవంతమునై రెయిలు సెక్రెటోనుండి తీసివేయుటవలన సభకు రెయిల్వే సౌకర్యలపై శుభచేసెను. బండిలో ధలము చాలవందున తాను యూరేషియనులకును, యూరేషియనులకును ప్రత్యేకముగ నుంచిన బండిలో గూర్చున్నట్లుల దానావారు వాదించెను. ముద్దాయిల నిర్దేశిని విడచిపెట్టి వారికి నష్టపరిహారము మూలంబునవలసినదని న్యాయాధికారిగారు తీర్పుచెప్పిరి.

కార్పొరేషను సభ.

నిన్న సాయంకాలము కార్పొరేషను వారసభ జరిగినది. అధ్యక్షులగు మొలనీగార్ గౌరవ వలంకరించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

నల్లకంకర కంట్రాక్టు దావానుగూర్చి రావుబహద్దరు ఎన్-సి-రాజగోపాలాచారి గారకుగగ వాదలగుపేతు దావూరు వెంకట సుబ్బయ్యగార్లకు డిక్రీమొత్తమును ఖర్చులను ఇచ్చిచేసితిమి. ఆఫీసులో తీర్పులిరిగిపోయినవో ఈ సామ్యు తిరిగియిచ్చుటకు పూచీపడవలెనని వాదల నడుగ వలసిన పనిలేదని న్యాయవాదులు చెప్పినందున ధగావతు కొరలేదు. డిక్రీని అనులుబరుపవలదని దరఖాస్తు పెట్టలేదు అని అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

కొలాయిలు.

అధ్యక్షులు మొదట నీటి సప్లయిని గురించి నుడిచిరి. నీరు నిలిచిపోవుటకు కారణములను వివరించిరి. లింగిపెట్టి వీధి లోనికనించు వా కొకరు ప్రతికలకు వ్రాసిన విషయమును పేర్కొని ఆ మరువాడు ఆ వీధులకేగి చూడగా నీరు పుష్కలముగ నన్ని కొలాయిలందును పారుచుండెనని నుడిచిరి. ప్రతిదినమును 14 పాకెట్ల స్థానములందుగా 150 లక్షల గాలనుల నీరు నగరమునకు పంపబడుచున్నది. 110-120 లక్షల గాలనులకంటె మెచ్చుగా పంపు శక్తి పాకెట్ల స్థానములకు లేదు. అందువలన కొన్ని స్థానములను మూయవలసి వచ్చినది గాన పరిశుభ్ర ఆపరిశుభ్రోదకము మిక్కిమై నగరమునకు పంపబడుచున్నది. నిరుడు మరణముల మితి 34 గా నుండెను. కొన్ని నెలలనుండి మరల కొద్దిగ హెచ్చినది. అపరిశుభ్రోదకమే దీనికి కారణమగు నేమో అని ఆ రొగ్యాధికారి తలంచెను. కాన మరల ప్రోదకమును మూత్రమే పంపుటకు నిశ్చయింపబడినది గాన 20-30 లక్షల గాలనులు తగ్గగలవు. దీనివలన కొంత యి బృంధి కలుగ గలదు వీరిని తొలగించుట కొక సంఘము నేర్పరుపవలెనని ఇంజనీరుగారు నూచించిరి. మరల 7 పరిశుభ్రస్థానముల నేర్పరుచుట యవసరమని ఆయన నూచించిరి. ఇందులకు చాల వ్యయమగును. ప్రస్తుతము ధనలోప పరిస్థితిగనున్నది. కాన నిది యసాధ్యము. మిశ్రమోదకమును పంపుట రెండవనూచన. మిశ్రకాలమునందు మూత్రమే నీటిని వదలుట మరల యొక నూచన. గృహకృత్యేతరకార్యములకు నీటిని తగ్గించుట మరి యొక నూచన. తోటలలోని బంగళాలకొలాయిలను మూయుట మరియొక నూచన. ఒకసారియచ్చిన కొలాయిలను మరల మూసిననేమి జరుగునో న్యాయవాదులు నిశ్చయింపవలెనని అధ్యక్షులు నుడిచిరి

గృహకృత్యేతరవిషయములకు నీటిని తగ్గింపవగు నని ఎం. నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠిగారు నుడిచిరి.

రాత్రి 11 గంటలు మొదలు తెల్లవారిజామున 4 గంటలవరకును కొలాయిల నాపవగునని శ్రీనివాసాచారి గారనిరి. భవభాన మొదల్యారుగారు దీని సమరదిందుమ మొలనీ మాటి. రంగాచారి, జే. డబ్ల్యూ కృపా, చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠి, సి. పి. రామస్వామయ్యగార్లకు ప్రత్యేకసంఘముగ నేర్పరుపవగుననిరి. దానిని మహమ్మదు ఓస్మానుసాహేబు గారను కదించిరి. దీనిని సభవా రామోదించిరి. నేడు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు మరల సమావేశమై వివరములను పరిష్కరించెదరు.

వైద్యులు ఇంజనీరు కచేరీ.

ఈ కచేరీని గూడ రిషను మందిరమునందే యుంచుటకు గూర్చి ఏర్పరపబడిన సంఘమువారి నిశ్చేకమును గూర్చిన చర్చ జరిగినది. నతేశు, నారాయణస్వామి శ్రేష్ఠి, పార్థసారథి నాయుడు గార్ల ప్రత్యేక సంఘముగ నేర్పరుపబడి నిశ్చేకము నందిరి. కొన్ని మార్పుల చేసిన ఆకచేరీ రిషనుమందిరముననే యుంచవచ్చును. దానివలన చాల లాభముకూడ కలుగునని వారు నిశ్చేకమున వ్రాసిరి. ప్రెసిడెంటు గారిండుల కంగీకరించలేదు. ప్రెసిడెంటుగారికి ప్రత్యేక మొక గది లేకుండుటయు నతడు సభాగృహముననే కూర్చుండవలె ననుటయు సముచితము కాదనిరి. ఈ మార్పులను చేయుటకు చాలవ్యయమగుననిరి.

నిశ్చేకము నంగీకరింపవలెనని పార్థసారథి నాయుడుగారు సభ్యులను కొరచు అధ్యక్షులు అధ్యక్షము అనుపదమును పయోగిం పవగుదనియు అవాంఛితమని నుడువదగిన దనియు నుడిచిరి. ఎన్-సి-రాజగోపాలాచారి గారవదించి పూర్వ కాలమున కార్పొరేషను కార్యాలయము ఎర్రబాలు పెట్టివీధిలో నుండినపుడు చాలచిన్న గృహమున నుండెనని నుడిచిరి. దుర్గ్రయము కూడదనిరి.

వృత్తాంతములు

బ్రిటిషు పైసికులలో 98,000 ల మంది సుఖ సంబంధ వ్యాధులతో బాధపడుచున్నారని ఎస్ విలియం ఓస్లీఎండ్ గారు నుడిచిరి.

జూలై 14-వ తేదీని యుద్ధమున దినమున బొంబయి నెంటుఫామసు కత్తిడ్రువారు సామ్రాజ్య హిందూదేశ సహాయ నిధికి 1420 రూప్యముల మొనంగిరి.

బెర్లిన్ నగరమునండిచ్చిన ఆమెరికా డాక్టరు ఒక కాకిని 1½ సిల్లింగుల ప్రొప్పునను ఒకపిచ్చికును 4 పెనములు చొప్పునను జర్మనీలో నమ్మచున్నారని చెప్పిరి.

గంబాముజిల్లా మండసారాజుగారు గత వారమున సుమారు 8 అం॥ 4 అం॥ పొడవుగల నెద్దపులిని చంపినన తెలియుచున్నది. ఈ రాజుగా రిదివరకు 9 పులులను చంపిరట.

శ్రీరామ భక్తజనభా ధ్యక్షులు ఆర్. ఎం. రామస్వామి రాజుగారు సభ్యులకు రావుసాహేబ్ కలమకన్నను నెట్టిగారి భవనమువద్దనున్న తమతోటలో యీ నెల 17-వ తేదీని విడుదాచించిరి.

మండపము వాస్తవ్యులగు కర్నూడి ఒకరూరజమిందార్ భాస్కరబహద్దూర్ భాగ్యమహమ్మదు మరకామూర్ గారు ధర్మాశ్రమ క్రింద 70000 రూపాయల విలువగల చెయ్యూరు గ్రామమును, 80000 నగదును యిచ్చిరి.

ఇటీవల హిందూదేశములో కొన్ని స్థలములందు దొరతనమువారి గుత్తులును, గుత్తుల పంచెములలో నుపయోగించినట్లు తెలిసి ఇటువైది దొరతనమువారి గుత్తులవల్లపయోగింపగూడదని నేనాధిపతి గారాజ్ఞ చేసిరి.

శ్రీధరవాన్ శ్రీరామకృష్ణ పరమ హంసగారి పుట్టిక దిన మహోత్సవము యీ నెల 17 వ తేదీని తిరుచినాపల్లియందు జరుపబడెను. రామకృష్ణ పరమ హంసగారి పటమునకు పంచామృత అభిషేకాదుల నొసర్చి ఊరిలోని సాగువులందఱకును భోజనము లిడిరి. బ్రిటిషు దొరతనమువారికి యుద్ధము నందు జయము కలుగుటకు ప్రార్థనము జరిపిరి.

సురక్షితమైన దారులు లేకుండునై ఎస్, మెస్సీకో, కుప్ర ఆమెరికా, డక్షిణ ఆమెరికా, చైనా, సయామ్, లకు లేవాలను బంపవడదని జర్మను తేపాలుకాఖనారు ప్రకటించిరి. మిత్రదేశములతోను, స్కాండినేవియా, హాలెండు, స్విజర్ లేంకులతోను తప్ప మిగిలిన ప్రపంచముతో జర్మనీకి ఉత్తరత్రుత్వ త్తర సంబంధము లేకుండ నున్నదని తెలియవచ్చుచున్నది.

ఈ నెల 17 వ తేదీ సాయంకాలమున యువజనశ్రేష్ఠి వ సమాజమందిరమున డాక్టరు శ్యామ్యూల్, ఎమ్. జే. చర్ గారొక యువవ్యాధిమిచ్చిరి. రివరెండు కేసన్ ఎమ్. జి. గోల్డ్స్మిత్తు గారు అధ్యక్షులుగానుండిరి. చాలమంది సభ్యులు మండ్లియు నలంకరించిరి. శామ్యూల్ గారు ఆరేవియాలో సుమారు 25 సంవత్సరములు మహమ్మదీయ మతభోధకులుగా నుండి ప్రస్తుతము చైనానుబోవుచు ఈ ప్రతిభను దాగిరి. వీరు ముస్లిమువల్ల పత్రికా సంపాదకులు.

దొరతనమువారి యువ్యోగులకును లేఖకులకును సుగంధద్రవ్యముల వైశాల్యమును కార్పొరేషను యువ్యోగుల గడుల వైశాల్యములను పోల్చుచు పి-పార్థసారథి నాయుడుగారు చాల వివరములను నుడిచిరి. ఆవివరముల నుడువుచుండచాల సారులు అభ్యంతరము కల్గింపబడెను. 65 వదరపు టుకు గులు మాత్రమెగల గదిలోనే యొక కార్పొరేషను కమీషనరుగారి కార్యాలయము కలదని నాయుడుగారినిరి. 1 అధ్యక్షుడు అతడెవరు, 2 నా. గారు. నేను పేరుచెప్పెను. 3 అధ్యక్షుడు. ఆతడు కార్పొరేషను నిబంధనల సత్రికమిందిన నేరము చేసిన వాడగును. అతనిపై కేసు చేరుకులసి యుండును.

పిచ్చుట వోల్లు తీసికొనబడెను. 4 గురు లేచిపోయిరి. ఒకరు రిట్యురైరి. 10 మంది అనుకూలులను 10 మంది ప్రతికూలులను తేలిరి. అధ్యక్షుడు ప్రతికూలులకు తనయభిప్రాయమును తెలిపెను.

రంగూనులో 19 వ తేదీని ఐరావతి నదికగ్గర గొప్ప తుపాను వట్టట చే నియము దగ్గర నున్న బి. ఓ. సి. కర్నూల యముల యందున్న యిద్దరు మనుష్యులు చనిపోయిరి. 30 మందికి గాయములు తగిలినవి. ఈ మందిలోను 6 గురికి గొప్ప ప్రమాదకరమైన దెబ్బలు తగిలినవి. ప్రచంపవాయువు వీచుచుండుటచే రైలుబంిని మూయుచున్న ఒక మనిషి గాలిలో 50 గజముల ఎత్తుగ కొట్టుకొనిపోయి తల పగిలి నేల గూతెను. నవ్వును లింకను తేలలేదు.

మనము యుద్ధమునందు జయించి 75,00,000,000 పానులనునవ్వపరిహారముల క్రింద పుచ్చుకొననివో మహాప్రాయశ్చిత్య తిక్కిపోవును అని మునిశ్మామ్యునిటె నాచిచ్చిటక వ్రాయుచున్నది. ఇంగ్లాండుదేశమున ప్రోక్టెలో గతమే నెల 14 వ తేదీని శ్రీయొకతె 4 పానులు బతుకుగల రొట్టెముక్కలను చెత్తతో తైలోపారదేసి నందుకుగాను ఆమెకు రిహాసులను బాల్యనా చేయుటచేను. 180,000 టన్నులు బరవుగల 70 గ్రీసు వారి వర్తక నానలు అంగ్లాండుల వల్లముంచి చేరుబడెను.

నిన్నటిదినమున నిద్దరు పారిశీకయువకులు సముద్ర స్నానముచేయు నిమిత్తము మాహామునద్దరుపోగా వాటిలో 14 ఏండ్ల ప్రాయముగల ఎరాచోధాండెనా మెహతా అను పాలుమెక కెరటుములోనికి గొంపోయెను. వాని లిడిసింపబోవ నతడు విపత్తులపాలమెను. అంత నాత్రక్కను బోవుచున్న యూరోపీయను వాటిచాది మెహతాను ఒడ్డునకు తీసికొని వచ్చెను. కృత్రిమ శ్వాసయంత్రము ప్రయోగింపబడెను గాని అనతికాలముననే ఆ మరద్యవ్వంతుడు మరణించెను. బాతా అనునత డిలోపుక చాలనూరము గొలపోవబడెను. అతని విడ విడసింపబట దుస్తరుచెయ్యెను. పిచ్చుట అతని కోళ్లరము పొరకెను.

గోములు కలకత్తానుబుత్తు కల్లు బాటలో రిలక్షల యుద్ధులనుబుత్తు టిక్కెట్లును పూర్తిగా విక్రయింప బడలేదు 274470 రూపాయలు నిలువల టిక్కెట్లముత్రము చెల్లినని ఈ నెల 20-వ తేదీ నాటికాల్కి 9 గం 15 నిమిషములకుబాటరే టిబుబునును. మొదటిబహుమానము 74894 రూ॥ లును, రెండవది 87447 రూ॥ లును, మూడవది 723 రూ॥ లును, అయి ఛన్నుని. ఇతియిగాక ఒకొక్కటి 7489 రూ॥ చొప్పున 10 బహుమానులును, ఒకొక్కటి 200 రూ॥ల చొప్పున 500 బహుమానులును, యిచ్చబడును. ఇతర ఖర్చులకున, యుద్ధము నకును టిక్కెట్లవారు 28,516 రూపాయలను మొత్తమున బయటమున నగదునుండి తీసుకొనెనరు.

కృష్ణాజిల్లా సభు ప్రకటన.

అనుగ్రహి ఈక్రింది యంతములు ప్రచురించటకు మనసు నొచ్చుచున్నది గాని ప్రచురింపక తప్పదు ననుక వ్రాయుచున్నాను. కొందరు రిహితులు అచ్చటచ్చట ఆనవసరమగు ప్రసంగములు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరు తాము వీస మంపైనను రిహితులకు సాదుము చేయుటకు సమర్థులగాని సుబుద్ధిగాని లేకపోయినను పరమావధి మెంకగుచున్నది. దీనివలన ఆయావా.కి నిరుత్సాహము గలిగి రిహితులనెడ వ్యతిరేకభావ మేర్పగుటకు కారణమగును. కాబట్టి ఇట్టి పరమానీయులు బంబుపడి కార్యసా. కులము జేయుటకు ముందుకు రావలయు, లేనియెడ నిర్మలముగ యూరకుండుట యుచితము.

కొన్నిచోట్ల జిల్లాసంఘమునకు కొన్నిచోలు ఇచ్చితిమని వదలివేసెటట. ఇట్టిటికె రు 806-1-0 వమాలైవది. అ. యరు 183-1-0 వెచ్చింపబడినది. నేటికి రు 623 లు నిలిచియున్నది. ఇంతవరకు సంచార కార్యదృక్ గాని నూతన గుమాస్తాలకు గాని తీతము లివ్వలేదు. వందలాలు ఇచ్చుకుండు టట్లుండగా కొన్నిగ్రామములలోమాసంచార కార్య ద్యులకు ఆర్జునసంధ్యై ననుజేయగొగుచానీయులున్నారు. ఈ పనుగు నెడల పేర్లుఇవ్వ గలము. నెటి-రకు మూలన గుమాస్తాలలో పెట్టూరి గోపాల కృష్ణయ్యగారు మాత్రము ముపైయూగు రూపాయలు రింపి నారు. విశ్వాసును గలిగి స్వల్పమంబాల వైదుమ యివ్వకపోగా గుర్తాగుకలు చేయుట భిన్నము!

మాంంరకముతో అధికారమును పొందినవారికి మాత్రము అచ్చురేకును పొంది వైదుమ ఇవ్వలయునని ప్రచురించుచున్నాము ఆంధరు కృత్రికేకుమగ నెవ్వరైన వరూలు చె నినయెడ తెలియగోరెను.

నే. వెం. సుబ్బారావు బి. ఏ,

గౌరవ కార్యదర్శి

బీసెంటుమ్మ, వాడియా, ఆరంజేలుగార్లకు నిర్బంధావాసశిక్షను ఖండించుటకు జరిగినసభలు.

తెనాలి.

17వ తేదీని ఇచ్చటి హోమరూలు సమితివా రొక సభను గావించిరి. ప్రభుత్వమువారు బీసెంటుమ్మ, వాడియా, ఆరంజేలుగార్లకు నిర్బంధావాస శిక్ష విధించి నందుల తీవ్రవాదుల ఆగ్రహమును లగుచున్నావనియు, దీనిని సామ్రాజ్యములో ఇండియా హోమరూలును సంపాదించుటకు న్యాయసమ్మతాంగీకరణముచేసి యొట్టికట్టయలపైను అనుభవించి, ఈముక్తుని అనుకరింప నిర్ణయమును తీర్మానించు మొదటిసారిగాను చేసిరి.

కేలము.

ఇచ్చటి ప్రముఖులు ఏక దేవాలయమును అధివారము ప్రాంతమున నున్నదేమి. మూడవసంహ అయ్యరుగా చర్చయ్యవలసింది. మూడువందల మైలను విడుదలచేయు నవసరమున వెంట్లెండుప్రభువుగారు మిగుల శాంతిమంతమగు యారాష్ట్రములో ననేకులకు నిర్బంధ వాస శిక్షలను విధించి, దేశమున నసంతృప్తిని వ్యాపింప జేయుచున్నారు." అని యొక తీర్మానమును ముఖ్యమంత్రిగారగు లాయిదుబాజ్జిగారికి ఇంట్లందు దేశమునకు పంపవలెనని యెల్లరును అంగీకరించిరి. అప్పుడే 28 గురు గొప్పవర్తకులు, క్రొత్తగా సమితిలో చేరి సభ్యులైరి.

కోయంబత్తూరు.

జూను 18 వ తేదీని నివృత్తాన సహజమువారి హాలులో హోమరూలు సమితిశాఖవారి పక్షమున యిచ్చటనున్న ప్రముఖులందురుజేరి సభచేసిరి. పి. కే. రామకృష్ణఅయ్యరు గారుఅధ్యక్షులుగ నుండిరి. అప్పుడు సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. లేది మదరాసుప్రభుత్వమువారి చర్యలన తమకుగలిగిన ఆశ్చర్యమును వ్యక్తపరచిరి. బీసెంటుమ్మగారిని తమబంధులలో నిర్బంధావాస శిక్ష ననుభవించవలసినన్ని దినములును నిశ్చయించవలయునని కోరుచు ఆమెకొక తంతునిచ్చితిమని వీరుసభలో చెప్పిరి. తరువాత చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఖండించుచు తీర్మానము చేకరించునగు నభివారు నిలచుండి అంగీకరించి వంగవిధన దినము పండుగ దినముగ పరిగణింపబడినట్లే, బీసెంటుమ్మగారిని నిర్బంధావాస శిక్ష విధింపబడిన దినముకూడ తర్వాదినముగ చూడ బడవలెననియు, ప్రతివాసములో 16వ తేదీని, ప్రతివత్సరములో జూను 16 తేదీనకూడ బీసెంటుమ్మగారి పటమును యూరే గింపవలసినదనియు భావ్యకాచార్యులుగారు సలహానిచ్చిరి.

కూచిపూడి.

ఈ నెల 17 వ తేదీని తెనాలిలోని కా కూచిపూడి యందు కొంద వేంకటప్పయ్యగారి ఆధ్వర్యమున సభ కూడి ఈ క్రింది తీర్మానము నామోదించిరి:-- అనిబీసెంటుగారి విడుదల, ఆరంజేలు వాడియాగార్లవైపును చర్యలనువారు ప్రయోగించిన నిర్బంధ ప్రవాస ఉత్తరువు మూడవ స్వాతంత్ర్యమునకును సహజధర్మమునకును రాజనీతికిని విరుద్ధముగా నుండుటయేగాక ప్రజలయందు రాజకీయ జీవితాశయములు వ్యాపించుటకును దేశభక్తియనునకు సాధన భూతమగు స్వపరిపాలనా విధానమునందు ప్రజలకు అభినివేశము కల్పించుటకును శాస్త్ర సమర్థముగ చేయు ప్రయత్నములకు ధంగము గావించుచున్నది. కావున ఆ యుత్తరువును గూర్చి ఈ సభ భావ తరుగుగల యవసర్యమును తెలియపరచుచు యుత్తరువును రద్దచేయవలసినదని కోరుచున్నాను.

శ్రీమతి బీసెంటుమ్మ మున్నగు వారలవై యీవిధించి ఫంక్షనులను మా. వి. ఎల్. శ్రీనివాసరాష్ట్ర గా రొకతేలిను ప్రాసాదాహారాని "నగరము ప్రకాశ" అను పత్రికలో ప్రకరించిరి.

హిందూదేశ చక్షుశాసనమును ప్రయోగించి బీసెంటుమ్మగారిని, ఆమె యిచ్చట స్థితి తులన విధించు మదరాసు ప్రభుత్వమువారి చర్యను సేను తీవ్రముగ ఖండించెదము. ఈకార్యమునకు చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి దృష్టులు. బీసెంటుమ్మగారు శాంతిమంతమును, న్యాయ సమర్థమును అగు రాజకీయాంగీకరణమును చేయుచున్నారు. వీరి ప్రాంతము, వాక్కులును ప్రజలకు ఆరాజాంగీకరణమును దుర్యోధనమును సలుపుట లేదు. బీసెంటుమ్మగారు ఆరాజాంగీకరణమును ఘట్టమును ఖండించినది. ఈమె చేయు ఆంగీకరణములను చూచుకొను చర్యలను నిర్బంధమును ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము.

చిక్కులు గలిగినవో తెలియజేస్తున్నది. ఇట్టివిషయము విధించుట వలన, దేశమున నుద్భవించిన రాజకీయోద్యమము నెడల ప్రభుత్వమువారు విముఖులై యున్నారేమో యని కొన్ని దురభిప్రాయముల కవకాశము గలగుచున్నది. నిజముగ బీసెంటుమ్మగారు ప్రభుత్వమువారివై అనుభవమును ఖండించుటను తీవ్రమగుభావలోనాసినయెడల, యామె దొరతనమువారికి వ్యతిరేకముగ ప్రజలను ప్రేరేపించునెడల, యిట్టి విషయములను న్యాయస్థానములో చర్చించి, యామెకు తనపక్షమును సమర్థించుకొనుట కవకాశ మిచ్చినయంతయు బాగుండును, ప్రభుత్వమువారును, వారినేకులనును చేయు కార్యములవై విమర్శము చేయుట వారికి గిట్టదు. రాజకీయాంగీకరణము వీరికి అవసరమును ప్రస్తావించును. రాజకీయాంగీకరణ మంతయు వీరికి ఆశయప్రాయముగ నుండును. వీరి ఆధికారము తగ్గిపోవునని కోరుచున్నవారు ఇట్టివిధముగ నడచుకొనెదరు. బలవంతమగు ప్రభుత్వమొప్పును దేశమున శాంతిని నెలకొల్పుట కిట్టికార్యములను చేయబూనదు. ఇట్టికార్యములు వచ్చిన శాంతి యెన్నడును కాళ్ళతముగ నిలవజాలదు. బీసెంటుమ్మగారి సత్కార్యములను చూచి యామెకు కృతజ్ఞతను జూప నిశ్చయింపని కఠినమౌర్యము దెవ్వరుండును? రాజకీయవర్ణమునుండి బీసెంటుమ్మగారి పాత యెల్లరును వివాద వాయకముగ నున్నది. ఆమె అభిప్రాయములలో కొన్నింటితో నే నేకీభవింపను; కాని యిట్టి భేదభావములు నాకిప్పుడు భావకము వచ్చుటలేదు. ఈమె మాతృదేశమునకు సేన జేయు వీలు లేదని యొక్క సంగతి మాత్రమే నామనసునకు దట్టుచున్నది. ఇందలి మూలమున మనకు గలిగిన నష్టమపారము. అయినను, మనము నిరుత్సాహము నొందక, సామ్రాజ్యములో స్వరాజ్యముననుభవించు దేశములతో మనదేశముకూడ సరితూగునటుల మనము యత్నింపవలెను.

ప్రపంచమున గల ప్రజలయంద్యురము లన్నిటికి నిట్టి కష్టములు సంభవించునది. ఇవి మనకత్తిని పరీక్షించు సమయము, ఇతను మనలో ననేకులు ఆంగీకరణమును జేయుగలరు. కాని బీసెంటుమ్మగారివంటి నాయకు లిట్టివాధుల పాలగుచే దేశమంతయు రోహవేశము మెందియున్నది. కాని మనమిచ్చటను బహుభాగరూపితో పనిచేయ వలెను. ప్రభుత్వము వారికిను ఇట్టికష్టముల చేయుటకు విలుగుమాటలను బలకక, దృఢమగు మానసములతో ఆచార్యములను తరించి కావ్య సిద్ధిని పొంద యత్నింపవలెను.

పత్రికాభిప్రాయములు.

'సివిలు అండు మిలిటరీజట్టు' లాహోరు. బీసెంటుమ్మగారు తనవారినెన్ని నడచి, చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారిని ఇట్టిచర్యకు ప్రేరేపించి, ఈమె నిర్ణయమును పక్షముల నకలంపించుటచేతనే యిట్టిచర్యను ప్రభుత్వమువారివలంపించవలసినదని. ఈమె తనప్రాంతలనుగూర్చి కొలది కాలము క్రిందటనే మదరాసు ఉన్నత న్యాయస్థానమువారిచ్చిన సలహా ననుసరించి నడుచుకొనవలసినది. కాని యామె తన సుడుకుతనమును వదలినదికాదు. ఇట్టి ఆంగీకరణమెట్టి కాలముననైనను సరికాదు. అందు ముఖ్యముగ యుద్ధసమయ వర్తియి. కావున నిట్టిస్థితిలో ప్రభుత్వమువారు తలపక్షముగ నుండుట అసంభవము.

"ఇండియన్ డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్" లాన్సె. ఈసమయమున శాంతి నెలకొల్పుట ముఖ్యము. ప్రతి శాసనసభ సభ్యులును తమయవంగీకారమును తమశాసనసభలో చెప్పట మంచిది. కాని, ప్రభుత్వమువారికి ప్రజలకును ప్రస్తుతముగల స్నేహభావములు పోవునట్టి యెట్టిసరినైనను చేయుకటలు దేశములో ముఖ్యము ప్రభుత్వమువారిని ప్రేరేపించుట వ్యాజ్యముకాదు.

మైసూరు ప్రభువుగారి ఉపన్యాసము. మైసూరు.

14 తేదీని మైసూరులోని హాలులో మొదటి సారిగా, హోమరూలువై శ్రీ గవర్నరుగారిపక్ష ప్రతినిధిలాభిప్రాయమును ఖండించుచు, దేశము చుహాసభ, ముక్తము సమితివారి యాజ్ఞానుసారముగ యెల్లరు న్యాయసమర్థమగు నాంగీకరణము చేయుచుండవలయు ననిది తీర్మానమును యెల్లరును అంగీకరించిరి.

కనకంక

కనకంక హోమరూలు సమితివారిసభ 14 తేదీని సామాన్యసభలో గుత్తమున నుండిరి. అప్పుడొకరిని తీర్మానము లంగీకరింపజేసెను.

(1) శాసన సభ ముగియు సమయమున శ్రీ గవర్నరు గారు చేసిన ఉపన్యాసమును తీవ్రముగ ఖండించుచు దేశము సభవారును ముక్తము సమితివారును అంగీకరించిన రాజకీయ సంస్కరణములు త్వలో చేకూరునట్లు ప్రజలును, ప్రజానాయకులును న్యాయ సమర్థమగు ఆంగీకరణమును జేయుచుండవలయును.

(2) దూరదృష్టి విరహితమగు శ్రీవారియపన్యాసము వలన శాంతిమంత మగు యారాష్ట్రము అసంతృప్తి నొంది, తగ్గులములన ఆనేకానగ్గములు రాగలవు.

(3) సర్. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు తమ దేశములకు చేసిన యుద్ధోధనమును యాసభవారు స్వీకరించి, హోమరూలు ఆంగీకరణము, న్యాయసమర్థమని యు, హోమరూలుపక్ష మవలంబించి మననాయకునికి సహాయ మొనర్చెదమనియు యాసభవారు వాదనము చేయుచున్నారని వాగవట్టెము.

శ్రీ గవర్నరువారు రుద్రకమండలమున శాసనసభలో చేసిన ఉపన్యాసమును ఖండించుచు యిచ్చటి హోమరూలు సమితి వారికసభ జరిపిరి.

ధిల్లీ, గయానగరములలోని హోమరూలు సమితులు గవర్నరుగారి ప్రకటనమువై తమ అంగీకారమును తెలిపినది.

మరియు, కాలికట్టులోని మండల దేశము సంఘమును, హోమరూలు సమితియుగూడ యావిషయమై తమ భేదాభిప్రాయములను వ్యక్తపరచినవి. బెరంగబాదులోని గుజరాతి సభవారుగూడ శ్రీవారు స్వరాజ్యాంగీకరణమునకు వ్యతిరేకము గ పనిచేయబూనినట్లు ప్రకటించినందులకు తమ అసంతృప్తిని తెలుపుచు నొకసభ గావించిరి.

గుంటూరు హోమరూలు లీగు. అనీబీసెంటు.

ఈనెల 18 వ తేదీ హిందూపత్రికయందు దక్షిణ హిందూదేశ పితామహుడు హోమరూలులీగు గౌరవాద్యులు నగు సర్. యన్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు చేసిన విజ్ఞాపన ననుసరించి గుంటూరు హోమరూలు శాఖవారు శిక్ష దినము రెండు గంటలలో రూపాయలు 500-0-0 వసూలు చేసిరి. ఇంక కొంతసొమ్మును వసూలు చేయవైయున్నారు. విరాళము లొసంగి అనీబీసెంటుగారివై దమకుగల గౌరవమును స్వరాజ్యాదర్శనమందును, దేశమందును లేమకు గల ఆ ప్రతిమానాభిమానమును భక్తిని కల్పించిన ప్రముఖుల నాయముల నీక్రింద ఉదహరించుచున్నాను.

- 1 వింజమూరి భావనాచార్యులు గారు హోమరూలు లీగు ఆధ్వర్యము రు 100
2 మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు వర్తకము రు 100
3 సి. రామనాథయ్యగారు జిల్లాకోర్టుకి రు 100
4 నడింపల్లి నరసింహారావుగారు ఎం. ఎ. బాక్సింగ్. రు 100
5 సి. వి. శ్రీనివాసరావుగారు బి. ఎ. టి. యల్. రు 25
6 లక్ష్మీరాజు వరసింహారావుగారు భూస్వాములు. రు 25
7 దేవిరాజు మామంతరావుగారు బి.ఎ.టి.యల్. రు 25
8 కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు కె.ఎ.టి.యల్. రు 25

గతముగ శాసనము ఉపయమున ఛాంపియన్ కిచ్చి పోట్టు మాన్యుగారు తమబల్లమీద ఆరువందల రూపాయల నోట్టునుంచి లోనికి వెళ్లి తిరిగి 11 గంటలకు వచ్చినప్పటి కా కోట్లు బల్లవై కనబడక పోయెను. గుమాస్తాలనందరి నడుగుగా వారు ఛాము తీయలేదనిరి. ఈసంగతి ఛాంపియన్ కిచ్చిపోటీను వారికి తెలియజేయబడెను. పోట్టుమాన్యుగారి మేజార్లకు దరును పోవుచుండెను వాతావరణ శాపను టిసాబండ్రిలో పోలీసువారు పట్టుకొనిరి.

ఈనెల 19 వ తేదీ మద్రాసుకుండి యిరవాయి టిసాబండ్రిను కొనిరచ్చి సేబాబల్లమీద నుండి తీరిన ఉత్తరములను వెల్లువనందగ మేజార్లు 600 రూపాయలనోట్లు కట్టక పడెనది. నెం. 12-20 నియమములకు యిరవాయి ప్రాంతమునకిచ్చి బల్లమునకిచ్చి పోవునప్పుడు జాతియం జాతిలోను స్థాంతులెందరు సాలక్ష్మి నాయకుల జనునవరని చూపితిని. ఇంటికి పోయిన వెళుక నాయకులకు వెంకటరామప్పకు సంభోదన వి ఆనోట్టు ఇచ్చితిని. అని అతడుచెప్పెను. కాని వారు ఇది ఆ సత్యమని నుడిచిరి. పోలీసువారు సోదామాడగా నేమియును కనవలేదు. ఆయింటున్నవారిద్దరిని స్థాంతులెందరు సాలక్ష్మి నాయకులకు నారాయణరావును పోలీసువారు వెంకటయందుంచి గురుభావమునాడు సేబాబల్లమీదకు తీసుకొనిపోయిరి. పోట్టుమేన్యుగారికి త్వరగా రికవరణ చర్యలను సుగతిగా చూపితి దెందు దేవుడు కష్టపడినట్లు తెలియజేస్తున్నది.

భార్య సెంటు జార్జి జైలు.

(19-6-1917)

మ్యూనిసిపల్ డిపార్టుమెంటు.

గౌ. ఫలమణి వివరాధికారుల బిల్లు జిల్లా బోర్డు సభ్యులకు నివేదించబడింది.

జిల్లా బిల్లు సమీక్షించుచున్నందున చిత్తూరు తాలూకా బోర్డు ఆధ్వర్యమున ఈ సెంటు జైలు 28 వ తేదీనండి వీరు సెంటు జైలు కార్యము నిర్వహింతురు. భానుసాహెబు కమ్యూనికేషన్లను సాహెబు బహదూరు గారు అనంతపురము మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలరునిగ నివేదించబడింది.

రావుసాహెబు తోట పేరయ్య నాయకు, జనంధనము గార్లు గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలరులు.

మంతు కృష్ణ స్వామి కెట్టిగారు నెల్లూరు మ్యూనిసిపాలిటీకి వైస్ చైర్మన్లు.

గుంటూరు జిల్లా తేనాలి తాలూకాలోని యీ క్రింది గ్రామములను యూనియన్ల నొనర్చి జూలై 1-వ తేదీనండి మూనియన్ల పంచాయతీల పద్ధతులను అమలులోనికి తీసుకువచ్చుటకు తీర్మానము:—కొలకలూరు, భాజిపేట; నందివెలుగు; ఇమాని; దుర్గిరాల; వేమూరు; జంపాని, బుతురుల్లి పంచాయతీలయందు 9 రు సభ్యులకంటే ఎక్కువమందినాడదు. ఆరుగురు సభ్యులు ఎన్నికలవై సభ్యత్వము సేందుము.

భాగీరథి శ్రీనివాసరావుగారు కడప తాలూకా బోర్డు సభ్యులకు నివేదించబడింది.

చుట్టూరి పాపారావు పంతులుగారు విజయనగరము మ్యూనిసిపాలిటీ కౌన్సిలరు.

విశాఖపట్టణము మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలరుగ చింతకాయల అప్పలస్వామి నాయకుగారు నివేదించబడింది.

వెంకట్రామ అయ్యంగారు కృష్ణా అయ్యంగారు అనంతపురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

ముదిరెడ్డి నల్లరెడ్డిగారు బళ్లారి పంచాయతీ తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

జిట్టి పూర్ణయ్యపంతులు, వారహాని సూరయ్యపంతులు గార్లు వైస్ చైర్మన్లు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

గాజేపల్లి కుబ్జయ్యగారు పోలవరము తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

మదిరెడ్డి గనపతిరావుగారు మాడ వై బోర్డు సభ్యులుగా నివేదించబడింది.

సచివాస వెలుముదగారిగారు వైస్ చైర్మన్లు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

పిల్లలమరి వెంకటసోమయాజులు, గోగుల నీరాచలము శ్రీశ్రీ, కె. సుబ్రహ్మణ్య అయ్య, ఆర్. హనుమంతరావు పంతులు, మున్సిపల్ మామ్యూరు తయారు భాను సాహెబు బహదూరు గార్లు నరసారావుపేట తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

మహమ్మదు హైదరాబాద్ సాహెబు బహదూరుగారు బందరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

జి. హనుమంతరావుగారు మార్కాపురము తాలూకా బోర్డు సభ్యులు వైస్ చైర్మన్లు. వావిలికొలను నరసింహరావు పంతులు, ఇందులూరు వెంకటరెడ్డి, కృష్ణము సుబ్రహ్మణ్యము పిళ్లగార్లు నెల్లూరు తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

మల్లవరపు కన్యాశ్రీ రాజుపంతులుగారు విజయనగరము తాలూకా బోర్డు సభ్యులు.

ఈసారి వరిగిన ప్రదేశ పరీక్షయందు (ప్రతిపక్ష) మను విద్యార్థులు చాలమంది పాల్గొనుటచే నూటికి 30 మంది మన విద్యార్థులు పరీక్షలందు పాల్గొనెను ప్రకటించబడిన బాంబాయి గవర్నరు గారు ప్రభుత్వ తేజీనల్లు ఎనకో బాంబాయి విశ్వవిద్యాలయ వైసువాకాసేలరు మా. చిరుకొక్కాన్ హోన్ సెంటువాడ్ గారు తేజీనల్లు హోన్ సెంటువాడ్ ఆ ఉత్తరమున ఆ విద్యార్థులయందు ప్రశంసించి కంపెంటు. ఇయ్యది తొలిసారిగా కార్యాలయమున భాను 7 వ తేదీని ప్రాయశాన్తి కౌన్సిలరు మున్సి. ఈ సేనమును దక్షిణపుర జేయుటకు ఎల్ల ఎనేడు వ్యాపకము నందున్న కుజశ్రీలు రా. బి. సెంటువాడ్ గారిని అపరాధాన్వేషక కాభ్యర్థులు తోడు భాను బహదూరు కంపెంటు తేజీనల్లు గారు తోడు తోడు.

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA

Mrs. Besant's Internment.

LAHORE, June 19.

Commenting on the internment order of Mrs. Besant the "Civil and Military Gazette" writes:—Mrs. Besant has gone out of her way to provoke the Madras Government into taking action. Her reckless methods of propaganda have rendered it impossible for the Government to ignore her proceedings any longer. She might have taken warning from the terms in which the Judges of the Madras High Court condemned the tone of her journalistic writings a short time ago, but she made no attempt, despite that warning, to moderate the bitter provocative tone of her agitation. At any time propaganda such as hers would be reprehensible, but under war conditions, when domestic controversy is supposed to be hushed it is altogether too much to expect the Government to remain indifferent to its dangerous possibilities.

LUCKNOW, June 19.

Referring to Mrs. Besant's internment the "Indian Daily Telegraph" says that the times require above all sanity and coolness. The best way would be for the members of various Councils to address their respective Governments with their reasons for disagreeing with the action taken. The country, like the United Kingdom, is under the operation of the Defence of Realm Act and prominent Indians should be the last to encourage the Government to take any action which would have the effect of interfering with the existing cordial relations or marring the excellent record of India in connection with the war.

Mr. Srinivasa Sastri's Letter of Protest.

BOMBAY, June 19.

The following letter from the Hon'ble Mr. V. S. Srinivasa Sastri, President of the Servants of India Society, is published in the "Dyan Prakash" of Poona:—

I protest strongly against the silencing of Mrs. Annie Besant and her two devoted colleagues by application of the Defence of India Act for which the Government of Madras have made themselves responsible. They were engaged in a peaceful and constitutional political propaganda. Their writings and speeches had no tendency to incite the people to the adoption of violent or disorderly courses of action. On the contrary Mrs. Besant has always denounced unclean and dishonourable methods of political agitation and her reprobation of anarchy and secret sedition expressed in strong and uncompromising terms has often exposed her to much odium. It is difficult to conceive how her continued activity would have added to the difficulties of the Government in conducting the war or threatened a breach of the perfect peace which prevails in the Southern Presidency in the absence of any reasonable ground of apprehension that public safety was or is in danger. The use of a purely war measure is an exercise of executive power, for which there is no justification, and must create dark suspicions in the minds of the people as to the attitude of the Government towards the political movement that is afoot in the country. If Mrs. Besant or either of the two others whom the Madras Government have thought it necessary to disable from public work had employed questionable methods in their advocacy of India's political aims, for example if they had indulged in unscrupulous attacks or insidious calumnies against the existing administration, if they had menaced, organised or encouraged open defiance of the authority, these are allegations of facts which are susceptible of clear proof and ought to have been tested in a court of law in the ordinary course with full opportunity afforded to them for defending themselves. Criticism of the acts of the Government and of its officers may be strong and on occasions may annoy and irritate them. Political agitation may annoy and irritate them. Political agitation may have impracticable and visionary aims and its vigour and persistence may cause alarm to those whose power is in danger, but so long as they are within legitimate bounds they are entitled to go on without interference from the executive and when interference seems called for it must be by setting in motion the ordinary penal law of the land. A strong Government ought to be above the temptation of adopting short cuts to political tranquillity. Such short cuts have a knack of turning out to be very long ways and the tranquillity so reached is often deceptive. The Indian must be dull of heart who can contemplate the career of Mrs. Besant without admiration, or reckon up her services to this country without a feeling of profound gratitude. Her disappearance from the political arena leaves India without her highest and most valiant champion, not only among her regular followers but throughout all ranks of political workers. The loss will be soon almost beyond repair. I have had differences with her as others have had, but I hardly think of them now. I only think she is no longer free to serve the Motherland and I know what a tremendous difference it makes. Great as the blow is, let it not paralyse the political party who have set themselves to the task of realising India's claim to the status of equality with the Self-governing Dominions. Such misfortunes are not uncommon in the history of great popular movements and, after all, this one has been expected for some time. Our mettle is put to the test. Let us go forward undismayed. The cause of Self-Government for India shall not want writers or speakers or even agitators. No fear should enter our hearts in this crisis; anger should not enter either. The removal of such a leader will naturally cause deep resentment and provoke unguarded expression from friends and followers. The occasion calls, therefore, for the exercise of self-restraint. Let us not be betrayed into words or acts which will provoke further repression and injure our cause, but resume our march with hearts braver for the knowledge of dangers on the way.

The "Advocate of India."

BOMBAY, June 19.

The "Advocate of India" writes:—An absolutely necessary step has been taken by the Madras Government in placing restrictions on the movements and utterances of Mrs. Annie Besant, Mr. Arundale and Mr. Wadia. These three persons are not educating people. They are in the line of the Government's policy. The British Government has been very kind to them. They have been very kind to them. They have been very kind to them.

The "Parsi."

The "Paris" or the "Prajamitra" condemns the policy adopted by the Madras Government, and thinks that it will frustrate its own object in view. The Paper says that instead of this scaring people away from Home Rule League many prominent leaders on the contrary have begun to join to strengthen the League. The paper urges that every lawful effort should be made to compel the withdrawal of this hasty order and Government should hold a convention similar to the Irish convention for settlement of this knotty point.

Indian War Loan.

Hyderabad State's Contributions.

SECUNDERABAD, June 19.

The following Press communique has been issued by Sir Faridoun-ud-Dowlah Bahadur, Political Minister, Nizam's Government:—The subscription of His Highness the Nizam's Government, Rs. 75 lakhs, to the War Loan has been published daily in the press, but private subscriptions in the State have so far appeared under the head Minor Administrations. The total amount of such private subscriptions up to date is Rs. 37,80,800. Thus the total contribution from the Hyderabad State is Rs. 1,12,80,800.

BURMA

A Tornado in the Irrawaddy.

Many Persons Injured.

RANGOON, June 19.

Shortly before 8 P. M. to-day a tornado struck the B. O. C. Works at Syeam causing a great deal of damage, killing two men and injuring thirty others. The tornado came so suddenly that there was no chance to prepare for it. It cut a zig zag path about 100 feet wide through the centre of works demolished as it entered the works in the south side a section of coolies barracks situated there. Half a dozen yards away to the west of the barracks where a number of young trees were growing not a leaf was disturbed. From the coolies barracks the tornado attacked the sheds lifting the roofs which were of corrugated iron from the buildings and carrying them to another part of the works. Angle irons were carried from the wrecked buildings by wind and forced into other buildings. The angle iron was driven clear through a four inch pipe half inch thick in one place. It took off a part of the roof of a stable. Six of the thirty injured have received dangerous wounds. Wind picked up a man who was closing a railway car and carried him some 50 yards in the air fracturing his skull. The damage would not, it was stated, interfere with refining operation to any great extent. The estimate would not be available for a day or so.

BRIEF TELEGRAMS.

The term of office of the Hon'ble Sir Edward Lvinge, member of the Bihar and Orissa Executive Council, which would ordinarily expire on the 1st August next, has been extended to the 1st November. The term of office of the Hon'ble the Maharaja of Dharbanga, a member of the same Council, has been extended to the 6th November next.

The Sessions Judge of Shimoga disposed of the case in which 12 men were charged with the murder of Nasir Guru Rao, a landlord and member of the Representative Assembly and with abetment thereof. Eight of the accused were found guilty. Two accused were sentenced to capital punishment and others to transportation. Four of the accused were acquitted.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

— UNCORRECTED —

LONDON, June 19.

Haig to-night says:—We have advanced slightly south of Cojal river and north of Suchaz river and taken thirty five prisoners. We captured four field guns and of Messines on Thursday night in addition to those already reported. Our aeroplanes have done valuable work despite unsettled weather we bombed enemy dump causing explosion. We brought down six enemy machines. Three of ours are missing. Reuters correspondent wires that Haiti has severed diplomatic relations with Germany.

The Commons today adopted general principles of women's suffrage by 385 votes to 55.

Besides sale of Deutsche bank premises to Barclays bank premises of discounts Geellachoff have been bought by Lloyd's sea insurance for pounds 3,800 and those of dresser bank by London City and midland bank for pounds 1,200.

PARIS.—Telegram from San Salvador says that in consequence of German in tricks in central America salvador and costa rica governments have taken preventive measures in regard to Germans before announcing rupture of diplomatic relations.

AMSTERDAM.—Austrian cabinet has decided to resign.

Communique from French eastern army says that French artillery sharply countered enemy in region of monastir. We have reached southern limit of thesaly and occupy important spots inhabitants have handed over considerable quantity of arms and munitions.

The Following should be inserted in Haig's Despatch after words despatch then deals in detail with operations between April 14 and April 19. The following should be inserted in Haig's Despatch after words despatch then deals in detail with operations between April 14 and April 19. The following should be inserted in Haig's Despatch after words despatch then deals in detail with operations between April 14 and April 19.

THE GREAT WAR

GENERAL HAIG'S EXHAUSTIVE DESPATCH

ON RECENT SUCCESSES AND ENORMOUS EFFORTS MADE

A ZEPPELIN CAUSES HAVOC ON AN ENGLISH TOWN

PEACE OFFERS: SWISS ATTITUDE CRITICISED

SOCIALIST CONFERENCE: GERMAN PEACE TERMS PUBLISHED

CHINESE PARLIAMENT DISSOLVED: PRESIDENT TERRORISED

[REUTER'S AGENCY.]

BRITISH FRONT

Sir Haig's Despatch on Recent Operations.

A Connected Story.

LONDON, June 19.

A despatch from Sir Douglas Haig covering operations from the 18th November to the commencement of the present offensive affords a connected story and a valuable historical record elucidating much that has hitherto been obscure revealing strategic plans behind apparently isolated attacks and raids which continued throughout the winter showing all as fitting into a comprehensive and systematic scheme in order to prepare a favourable situation for spring advance. Owing to the battle of the Somme the enemy in the region of Ancre valley had been forced into a pronounced salient between Ancre and Scarpe valley, therefore a further short advance would give command of Beaumont-Hamel Spur. Accordingly an attack was delivered against the defences overlooking the villages of Pys and Grandcourt on the 18th November. The object was to advance within the assaulting distance of Le Transloy-Loupert Line. Five thousand yards of valuable positions were acquired but the weather then held up operations until January when the whole spur was captured and we advanced a thousand yards up Beaumont Valley with exceedingly light casualties owing to the close and skilful co-operation between infantry and artillery and fine work by aircraft. The possession of high ground opened up an extensive artillery field and further successes on 3rd and 4th of February gave us an important section of German second line north of Ancre making evacuation of Grandcourt inevitable. The next task was to drive the enemy from Beaumont Valley which began on 10th February.

Difficulties Connected with Roads and Railways.

Our steady progress in face of great difficulties is the best testimony to the energy and thoroughness with which those demands were met. Bridging of Somme at Brie is an example of the nature of the obstacles with which we were confronted and the rapidity of their removal. In this instance six gaps had to be bridged across the canal and the river some of which were of considerable width over a swift-flowing stream. The worst was commenced in the morning of March 18th and by ten the same night the infantry footbridges had been completed. By five in the morning of the 20th a medium type of bridge for horse transport and cavalry had been completed and by two in the afternoon on the 28th heavy bridges capable of taking all forms of traffic had replaced lighter type. Throughout the winter transport problems were most serious both in the battle area and behind the lines on the rapid solution of the problems success or failure largely depended. At the close of last year's campaign steady growth of our armies and rapid extension of our material resources already taxed the roads and railways to the utmost. The existing broad and narrow gauge railways were insufficient to deal with the increasing traffic, an undue proportion of which was thrown upon the roads. With deterioration of the conditions during winter difficulties of maintenance and repair became almost overwhelming. Increase of railway facilities of every type and on large scale was therefore imperatively and urgently necessary. Great quantities of material and rollingstock were required immediately while subsequently our wants in this direction were considerably augmented by a large programme of new construction in the area of the enemy's withdrawal. The task of obtaining the amount of Railway material required and of carrying out the work of construction at a rate our plans rendered necessary besides providing labour and material for the repair of roads was one of our very greatest difficulties.

1500 Yards Trenches Taken.

We captured fifteen hundred yards of trenches lying at the southern foot of Serre Hill, and made the village of Serre a pronounced enemy salient and further progress in Ancre valley would make it untenable, therefore a larger operation was begun with a view to acquiring the northern extremity of Morval-Thiepval ridge, which commanded the southern approaches to Pys and Miraumont and observation of Upper Ancre Valley.

Simultaneously a smaller attack designed to capture the sunken road north of Ancre which controlled the western approach to Miraumont was made during the night of the 17th February, assaults were delivered in spite of heavy ground and thick mist and alert troops who however assaulted with great gallantry.

Desired Observations Gained.

We succeeded completely and gained the desired observations. We also commanded enemy artillery positions in Upper Ancre valley and his defences of Pys and Miraumont. Our subsequent bombardments anticipated forced the evacuation of Pys and Miraumont on 24th February. On the following day positions from north of Guedecourt to west of Serre were captured.

Weather favoured the enemy in retirement. They broke up roads, and sides of trenches collapsed, and acquired ground became the worst quagmire. On the contrary roads behind the enemy improved the further he withdrew and a succession of misty days prevented rapid pursuit. Consequently it is greatly to the credit of all ranks that constant touch with enemy was maintained. Continuous and systematic advances drove the enemy out of successive positions until March 2nd when we reached Le Transloy-Loupert line except at Ebles which formed a salient. Seven days were then devoted to improving communications and bringing up guns and on March 10th Ires was captured. Our casualties were less than the prisoners who numbered 289. A way was thus opened for attacking Le Transloy-Loupert line which was shelled so effectively on March 11th and 12th that enemy fell back to parallel lines whereupon Grenvillers and Loupart were occupied and methodical operations begun for attacking the next line.

Prior to this there were indications that German withdrawal would further extend. It had been ascertained that enemy had been preparing a new defensive system known as Hindenburg Line running from Arras south-eastward to Quentin and thence west of Cambrai towards St. Quentin various switches branching off from this line were also being constructed. The enemy's immediate concern appeared to be to escape from the salient between Arras and Le Transloy which it had become increasingly difficult to hold. It was also evident however that enemy contemplated eventually the evacuation of the greater salient between Arras and Aisne valley.

The despatch then deals in detail with operations between April 14th and April 19th.

Destroyed Bridges and Devastated Ground.

The advance reached a stage at which increasing difficulty of maintaining communications compelled us to slacken the pace of pursuit. South of Peronne lack of bridges which enemy had destroyed presented a formidable obstacle, while north of Peronne a wide belt of devastated ground over which the battle of the Somme had been fought, offered even greater difficulties to the passage of guns and transport.

We were advancing therefore over a country in which all means of communication had been destroyed, against an enemy whose army was still intact, and capable of launching a vigorous offensive should a favourable opportunity offer. Strong detachments of his infantry and cavalry occupied vantage points along the line of our advance, keeping enemy informed of our progress and screening his own movements. His guns had already been withdrawn and previous prepared positions were available at any moment to cover and support a counter-stroke, while conditions of country across which we were moving made progress of our artillery slow. The bulk of enemy's forces were known to be holding a formidable defensive system, on which he could fall back, should his counter-stroke miss aim. On the contrary, as our troops moved forward their left flank prepared defences further behind. In such circumstances, caution was obvious. Meanwhile, in spite of enormous difficulties, which the condition of ground and ingenuity of enemy placed in our way, the work of preparing and constructing bridges, roads and railways, was carried on with the most commendable rapidity.

The despatch proceeds to describe how the enemy's resistance increased, as we neared the Hindenburg line, emphasising the great costliness of many of his counter-attacks, particularly in the attempts to recover Beaumont-Luz-Cambrai.

Features of 5 Months of Fighting.

Speaking of the outstanding features of five months fighting from November 18th General Haig says that in spite of unusual severity of weather, the winter campaign was conducted to a successful issue, under the most trying and arduous conditions.

Activity of our battle-front was maintained without a break, from the conclusion of last year's offensive, to the commencement of the present operations. The successful accomplishment of this part of our present operations, and the successful accomplishment of this part of our present plan has already enabled us to realise no inconsiderable instalment of the fruits of the Battle of Somme and has gone far to open the roads to their full achievement.

TELEGRAMS.

Great Strain on Troops.

Courage of our troops carried them triumphantly through periods of particularly trying fighting, in which they were subjected to maximum of personal hardship, and physical strain. I cannot speak too highly of the qualities of all ranks. The ability with which troops on the Ancre were handled by General Gough, and further south by General Rawlinson, was in all respects admirable. The retreat to which the enemy was driven by our continued success, reintroduced conditions approximately of open fighting in which the cavalry was given an opportunity to perform its special duties.

Although the enemy's deliberate withdrawal enabled him to choose his own ground for resistance and to employ every device to inflict losses on our casualties which were exceedingly moderate throughout the operations on the Ancre, became exceptionally light during the period of retreat.

The prospect of general resumption of open fighting can be regarded with great confidence. Systematic destruction of roads bridges and railways made unprecedented demands on the Royal Engineers who were already heavily burdened with work entailed by preparation for the Spring Offensive.

Its successful accomplishment reflects highest credit on the transportation service, of the efficiency and energy of which I cannot speak too highly. I desire to acknowledge in the fullest manner the debt owed to all who assisted to meet the most difficult situation especially to Sir Eric Geddes, Director-General of transportation, to whose great ability, organising power and energy, the results achieved were primarily due. I am also glad to acknowledge the valuable assistance of M. Chemin De Fer Du Nord and also wish to place on record the fact that the successful solution of this problem would have been impossible but for the patriotism of the Railway Companies at Home and in Canada who did not hesitate to give up locomotives and rollingstock required and even to tear up tracks in order to provide us with the necessary rails.

The despatch concludes:—Loyal Co operation and complete mutual understanding between the allies and ourselves throughout the battle of the Somme have been continued and strengthened by the events of the winter particularly by the circumstances attending the enemy's withdrawal.

During the latter part of the period under review very considerable tract of country was won back to France by the combined efforts of the allied troops. This result is regarded with lively satisfaction by all ranks of the British Army in France. At the same time I wish to express the feelings of deep sympathy and profound regret provoked amongst us by the sight of destruction war has brought in what was once a fair and prosperous country side.

British Take Prisoners.

More Aerial Successes.

LONDON, June 19.

F. M. Sir Douglas Haig to-night says: We took twenty-one prisoners this morning during the enemy's failure to regain his positions on Infantry Hill. Our troops have gained ground slightly in the direction of Warneton. There has been mutual artillery firing throughout the day in the neighbourhood of Lens and north of Armentieres. Fighting in the air yesterday was again in our favour. We brought down ten German aeroplanes and drove down five others; two of ours are missing.

A Raid.

LONDON, June 19.

General Haig this afternoon reports that we made a raid last night southeast of Leverguier near Bapaume-Cambrai road.

FRENCH FRONT

The French Communique.

LONDON, June 19.

This afternoon's French Communique reports a violent artillery duel between Mont Cornillet and Mont Blond. Our fire broke strong counter-attacks on the positions we won yesterday in this region. The enemy suffered serious losses and left some more prisoners.

German Trenches Taken.

Marked Artillery Activity.

LONDON, June 19.

Last night's French communique reported marked artillery activity in the region of Laffaux, at Pantheon, and in the Craonne-Chavreux sector. We captured a system of trenches forming a salient in Champagne on a front of five hundred metres; forty prisoners were captured. The Germans continue ceaselessly to bombard Rheims; two thousand shells were thrown into the city to-day. One civilian was killed and three were injured.

British Air Bombardments.

Growth of Pro-Venezelist Movement.

LONDON, June 19.

A communique from the French eastern army says the British air service successfully bombed Lunba Railway station and several munition dumps. Our troop movements in Thessaly continue. All the communists in the neighbourhood of Larissa and Volos have spontaneously supported the Venezelist government and are installing new civil authorities.

The District Magistrate of Bangalore yesterday disposed of a case in which a lady was fined Rs. 2 under Section 5 of the Stamp Act. It was alleged that she gave unstamped receipts to the complainant for amounts over Rs. 20 paid to her. The accused pleaded not guilty. A.P.

TELEGRAMS.

GREAT BRITAIN

British Peerages for Holders of German Titles.

The King's Decision.

LONDON, June 19. The Press Bureau says:—The King, desiring that owing to war conditions these Princes of His Family who are his subjects, but bear German names and titles should relinquish them and adopt British surnames, has therefore conferred the following Peerages: Duke of Teck, Prince Louis of Battenburg and Prince Alexander of Battenburg to be Marquesses, Prince Alexander of Teck to be Earl.

Dyemaking Industry in Britain.

A Special Department to Encourage It.

LONDON, June 19. In order to promote further development of Dyemaking industry in the United Kingdom the President of the Board of Trade has decided to establish a special temporary department to deal with the matters relating to the encouragement, organisation and regulations of that industry under the direction of Sir Evan Jones, Bart., who will be styled Commissioner of Dyes.

London Deutsche Bank Purchased.

LONDON, June 19. It is announced that Barclay's Bank has purchased the Deutsche Bank in London for two hundred thousand sterling.

Air Raids.

Pensioning Dependents of Victims Considered.

LONDON, June 19. In the Commons Mr. Bonar Law stated that the question of pensioning the dependents of the victims of the air raids was being considered.

Jockey Club and Horse Racing.

LONDON, June 19. A deputation from Jockey Club will to-morrow submit to the Premier proposals for the minimum racing necessary to preserve horsebreeding. The "Times" says that a compromise is probable permitting eight further days racing to be held at Newmarket during the current year.

British Opinion on the Peace Offer.

Swiss Action Severely Criticised.

LONDON, June 19. There seems to be a general recognition that Germany has made an advance in the direction of acceptance of the formula of no annexations and no indemnities, but it is uncertain whether it is applicable only to Russia. The "Vorwärts," which is controlled by the Government, especially opposes a crushing peace, saying it is essential that peace should not create an unbearable situation for any belligerent.

Meanwhile, much satisfaction is felt in London and the Allied countries at the Russian Government's dismissal of German and at the council of Warauchen's and Solov's Delegates' approval of this act. This and Russia's execution of the no separate peace agreement from the discussion at the proposed Allied Conference has greatly renewed confidence in London and Paris.

The "Times" says that the transmission of the dishonourable German peace proposals to Petrograd by Mr. Hoffmann and the Swiss foreign minister is an international incident requiring the promptest investigation. It seems seriously disorganised from an official step by the Swiss Government in the interests of Germany to the detriment of the Allies. We reserve judgment pending the firm representations which the Allies will assume, will make as soon.

The British Pacifist Delegates.

Russian Naval Seaman's Attention.

LONDON, June 19. The Secretary of the Socialist Party wrote on June 14th to Captain Ketinsky, commanding the Russian cruiser "Asold," asking him to convey Mr. Ramsay MacDonald and his party to Russia. Captain Ketinsky replied that the request had been discussed at a Conference of all the officers and men on board and they unanimously decided that it was their duty only to act in accordance with the orders of the Provisional Government, but, as the whole of the cruiser's crew considered that the war must be prosecuted to victory and to the destruction of Prussian militarism and as consequently they did not desire to carry duties favouring immediate peace, he (Captain Ketinsky) declined to take any initiative in the matter.

The Zeppelin Raid.

Effect of the Bombardment.

LONDON, June 19. Later particulars of the doings of the Zeppelin over a south-eastern town show that scarcely a shop front in the main street was intact. The contents of the windows were hurled into the street. The Zeppelin stopped its engines to obtain its bearings before dropping bombs. Aerial torpedoes throwing out a lurid glare caused the principal damage. One demolished a number of old cottages and made a hole in the ground nine feet deep by thirty in diameter. The Zeppelin brought down on the east coast hovever for fifteen minutes over a country town. When two aeroplanes flew round it the anti-aircraft cannonade ceased. Then the Zeppelin burst into flames and fell on a ploughed field a mile from the sea; it struck the ground and on. Five dead battered bodies were found in the neighbouring fields and five entangled in the debris which burned fiercely for an hour.

The German Version.

A German communique referring to yesterday's raid speaks of attacking important fortresses in the south of England with good results. It admits that an airman brought down a Zeppelin.

British Shipping.

Minister on Post-War Chartering.

LONDON, June 19. The Minister of Shipping warns those who are arranging to charter British vessels after the war that he is unable to give any assurance that national requirements will permit of their doing so.

Marriage of Premier's Daughter.

To An Indian Medical Service Man.

LONDON, June 19. Miss Lloyd George and Captain Carty-Evans were married to-day.

The Daily sales of British Treasury Bills have been resumed. Today's rates for three months and six months were four and half percent discount. Weekly tenders Treasury Bill have been discontinued.

CANADA

Canadian Conscription.

Opposition of Liberals.

OTTAWA.—The debate in the House of Commons on the second reading of the compulsory Service Bill began today. There was full attendance of members and the galleries were crowded. Interest chiefly centred in objections of Ontario and Western Liberals owing to Sir W. Laurier's opposition to conscription in which he is supported almost solely by representatives of Quebec.

Sir Robert Borden was heartily cheered on rising to move the second reading. He emphasised that there was no new principle involved, the bill being on the same lines as universal service contained in the militia act since the confederation except that it was based on the principle of selection. It was estimated that there were in Canada 760,000 unmarried and 820,000 married men between the ages of twenty and forty-five, while between twenty and thirty-four there were 300,000 bachelors. He commended the bill to the House as designed to do justice to all classes of citizens and provide the necessary reinforcements at the front.

Sir Wilfrid Laurier declared that the people themselves must change the law and not that moribund Parliament. Sir Wilfrid Laurier moved an amendment demanding a referendum.

AMERICA

American Restrictions

On Export of Food and Coal.

LONDON, June 19. WASHINGTON.—The Government has elaborated plans for the control of export of coal and secondary wheat. It is believed that no coal will be allowed to be exported to any neutral that refuses to furnish Great Britain with One wheat the control of wheat will be used to regulate shipments of food from neutrals to Germany. It is stated that Government is refusing to permit cargoes to leave American ports for neutrals which retain ships in harbour.

Britons in America.

To Join the Colours.

LONDON, June 19. NEW YORK.—All male British subjects between 18 and 45 now in the United States were compelled to join the British colours. The British Consul and recruiting agents throughout the country are compiling lists. The principal general in charge of recruiting, has gone to Washington to confer regarding methods of executing the plan.

Record Cotton Prices.

LONDON, June 19. NEW YORK.—Cotton smashed all records and advanced one hundred and four points yesterday on a sensational advance in Liverpool and private reports regarding low crop values. Market closed near the top.

CHINA

President Completely Terrorised.

Dissolution of Parliament Explained.

LONDON, June 18. PEKING.—The President has sent a message to the Provincials explaining that he was obliged to dissolve Parliament in order to preserve the Republican Government, the lives and property of the inhabitants in the capital and the unity of north and south. He learned that if he resigned at present civil war would result and foreigners would be obliged to interfere for self-protection and consequently the destruction of the nation would follow. When normal conditions were restored he would resign. The message shows that the President is completely terrorised by Tuchen's threats. In spite of his earlier refusal of the invitation General Changhsun has arrived in Peking.

GREECE

King Constantine.

LONDON, June 19. LUGANO.—King Constantine and his suite arrive here to-day.

The result of the offertory at St. Thomas Cathedral Bombay, on the War Loan Day, 14th June, was Rs. 1,420, which has been given to the Imperial Indian Relief Fund.—A. P.

Anti-Monarchist Party Formed.

LONDON, June 19. A telegram to the "Daily News" from Madrid says that, after a Conference at the Chamber on Saturday night, the various left sections namely reformers, republicans, radicals, and socialists decided to issue a revolutionary anti-monarchist manifesto and to form themselves into a block. The action is due to the military crisis and to the rumours of the imminent formation of a revolutionary pro-German Government under Senor Maura and General Weyler. The Monarchist Reformist Party of Senor Alvarez has declared in favour of a Republic.

SWEDEN

Stockholm Conference of Socialists.

The Decisions.

LONDON, June 19. Full report is now published at Stockholm of the German majority socialist delegations, the statement of its peace aims which are interesting in view of the fact that they are probably inspired. After reaffirming the formula of no annexation and no indemnities it says the rejection of annexation implies demand for restitution of conquered colonies. It repudiates the idea of compensation for damages, territory and proposes that Alsace Lorraine should be made an independent member of German Empire. It favours restriction of armaments obligatory, international arbitration, and no commercial war after war. Finally it urges the open door in the colonies with the abolition of protective duties.

INDIAN TELEGRAMS.

From our own Correspondents.

(By Wire.)

CALCUTTA

A Lakh and a Half Embezzled by a Bengalee Clerk.

CALCUTTA, June 19. A sensational case of defalcation involving loss of about half a lakh of rupees was reported by Messrs. Allen Brown, of Royal Exchange to the Waterloo street Police yesterday. The firm has laid definite charge against a Bengalee clerk who was in charge of the Sunday department of the firm for the past fourteen years and who is now said to have absconded. The alleged embezzlement perpetrated by the accused was discovered on the 11th instant. When the account of a Mahomedan merchant was examined it was ascertained that though the merchant in question had paid to the accused Rs. 700 in settlement of his promissory notes the accused had only credited Rs. 150 to the firm. As a result of closer examination of the books since made it is alleged that during the last fourteen years the accused had realised not less than half a lakh of rupees in respect of promissory notes executed by different customers for goods supplied and had systematically misappropriated the money without crediting it in the firm's books.

BOMBAY

Forgery of a Letter.

Application to Investigate Granted.

BOMBAY, June 19. At the Esplanade Police Court Khan Bahadur Kavasji Petigara, Sub-judge, C. I. D., appeared before Rao Bahadur Sethivad, Chief Presidency Magistrate, and applied for permission to investigate an offence under provisions of section 58 of the City of Bombay Police Act. It appears that on the 15th June the Hon'ble Mr. Chimanlal H. Sethivad, Vice-Chancellor of the Bombay University, complained to the Commissioner of Police that he had heard that a forged letter written on Government note-paper with his signature on it regarding the results of the Matriculation Examination was being circulated in the City. Khan Bahadur Petigara, who was deputed to investigate the matter, obtained photographs of the typewritten letter, but the original has not, however, been recovered. The letter is marked strictly confidential and purports to emanate from the Government House, Poona. It is dated 7th June. It is addressed to Mr. Dastur, Registrar of the Bombay University, and bears the forged signature of the Hon'ble Mr. Chimanlal Sethivad. The letter is to the effect that his Excellency the Governor-in-Council considered the results of the recent Matriculation Examination to be liberal and has directed that only 30 per cent. of the candidates should be declared as having passed. The Khan Bahadur stated to the Magistrate that the forgery was a very clumsy one and that the Government note-paper was evidently stolen. His Worship granted the application.

UNITED PROVINCES

Criminal Breach of Trust.

An Accused Claims to be Treated As European Subject.

ALLAHABAD, June 19. The case of Mr. J. S. Bailes, formerly Loco Foreman, Oadh and Rohikand Railway, Allahabad and Musesa Singh and Moushan Bose who are jointly charged with him for alleged criminal breach of trust in respect of railway property, was taken up by the Sessions Judge of Allahabad, to-day with a view to the decision of the question whether the claim of Mr. Bailes to be tried as a European British subject should be allowed or not. The Government pleader objected, but the Judge allowed the plea and directed Mr. Bailes to be tried as such. Counsel for the accused contended that besides other proofs Mr. Bailes had been registered as a European British subject under the Defence Force which was enough. The case will be tried by the Sessions Judge and a Jury.

—:0:—

166   9, బందరువీధి, మద్రాసు.
 (జాంచి:—సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

MADRAS:— Printed and Published by K. Nageswara Rao at the "Andhra Patrika" Press 6 & 7 Thambu Chetty Street, George Town.